БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ЁШ ЛЕНИНЧИ

Газета 1925 йил 8 февралдан чиқа бошлаган

1990 йил 7 ноябрь Чоршанба
№ 213 (13.649).
Баҳоси 3 тийин.

• ЎЗБЕКИСТОН ЛКЁИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИНИНГ БОШ НАШРИ •

БУГУН — ОКТЯБРЬ ИНҚИЛОБИНИНГ 73 ЙИЛЛИГИ!

ССЖИ Мудофаа Вазирининг БУЙРУҒИ

1990 йил 7 ноябрь, 415-сон Москва шаҳри

Армия ва флот жангчилари, уруш, меҳнат ва ССЖИ Қуролли кучларининг ветеранлари, Советлар мамлакатининг меҳнаткашлари, ўртоқлар!

Совет халқи ва унинг жангчилари Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллигини мамлакат иқтисодиёти бозор муносабатларига ўтаётган, Совет Социалистик Жумҳуриятлари ислоҳ қилинаётган, янги сиёсий тузилмалар барпо этилаётган масъулиятли, мураккаб даврда нишонламоқда. Жамиятимизнинг ватанпарвар кучлари, ватанимизнинг тақдирини қадрловчи барча кишилар ўзларининг бутун куч-ғайратларини инқирозни бартараф этишга, қайта қуришнинг амалий вазифаларини ҳал этишга, интизом ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга, 1917 йилнинг октябрида танлаб олинган социалистик йўлни ҳимоя қилишга сарфламоқдалар.

Дунёдаги ҳозирги вазиятни тубдан ўзгартириш Совет Иттифоқини қайта қуриш, янгилаш билан чамбарчас боғланмоқда. Давлатлараро муносабат тажрибасида янги сиёсий тафаккур қоидалари қарор топмоқда. «Совуқ уруш»га чек қўйилди. Сиёсий мулоқот кучайиб бормоқда. Музокаралар орқали қуролсизланиш жараёни ривожланмоқда. Ўта қуролланишдан мудофаа учун етарлилик сари тарихий бурилиш бошланди, Совет Иттифоқи шу бурилишнинг ташаббускори бўлиб майдонга чиқди. Бизнинг янги мудофаа ҳарбий доктринамиз моддий жиҳатдан изчиллик билан рўёбга чиқарилмоқда, ҳарбий соҳада чуқур ислоҳот ўтказилмоқда.

Қўшинлар ва қуролли кучлар катта миқёсда қисқартирилаётган, ижтимоий-турмуш муаммолари кескинлашаётган, мамлакатнинг бир қанча минтақаларида конституциявий ҳарбий бурчни бажаришга қаршилик қилишга уринишлар содир бўлаётган мураккаб шароитда мудофаа қурилиши, қуролли кучлар қайта қурилмоқда. Қуролли кучларнинг шахсий таркиби халқ олдидаги ўз масъулиятини англаб, қийинчиликларни матонат билан бартараф этмоқда, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини, армия ва флотнинг жанговар шайлигини, ватанимиз — Совет Социалистик Жумҳуриятлари Иттифоқини пишиқ-пухта ҳимоя қилиш учун етарли даражада сақлаб туриш вазифаларини фидокорона ҳал этмоқдалар.

Сизларни Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллиги билан табриклайман ва қутлайман!

Қуролли кучларнинг жангчиларига ҳарбий бурчни муваффақиятли бажаришларини, социалистик ватаннинг қуролли ҳимоячиси шон-шарафи ва қадр-қимматини юксак даражада сақлашларини, қаҳрамонона инқилобий ва жанговар анъаналарни ардоқлаб-асраш ва кўпайтиришларини тилайман.

Уруш ва меҳнат, қуролли кучлар ветеранларига, совет ёшларига, советлар мамлакатининг барча меҳнаткашларига Ватан равнақи йўлида салмоқли ишлар ва зафарлар, ижтимоий тараққиёт ва тинчлик йўлидан, Октябрь йўлидан олға боришда муваффақиятлар тилайман.

Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 70 йиллигини нишонлаш юзасидан буюраман:

Бугун, 1990 йил 7 ноябрь куни маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти — Қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош жумҳуриятларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тула, Смоленск, Мурманскда, Қаҳрамон қалъа — Брестда, шунингдек Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток ва Североморскда тўплардан бир йўла ўттиз марта ўқ узиб байрам салюти берилсин.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллиги!

Қаҳрамон совет халқига ва унинг шавкатли қуролли кучларига шон-шарафлар!

**ССЖИ Мудофаа Вазири Совет Иттифоқи маршали
Д. ЯЗОВ.**

ВЕТЕРАНЛАР ЙИҒИЛИШИ

5 октябрь куни Тошкент вилояти партия, уруш ва меҳнат ветеранларининг Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллигига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Уруш ва меҳнат ветеранлари жумҳурият кенгашининг раиси Р. Ғ. Ғуломов йиғилиш аҳлини умумхалқ байрами билан самимий қутлади.

Сўзга чиққан ветеранлар эътибор ва ғамхўрлик учун жумҳурият партия ҳамда ҳукуматига миннатдорчилик изҳор қилдилар. Улар жамиятни ривожлантиришга имкони борича ҳисса қўшишга, ёшларни байналмилал руҳда тарбиялашда фаол қатнашишга бугунги кунда ҳам тайёр эканликларини айтдилар.

СОВҒА

Андижон шаҳар маданият уйи «Сумалак» фольклор рақс дастаси Тожикистон бўйлаб ижодий сафаридан қайтиб келди. Даста қатнашчилари Тожикистон пойтахти, Турсунзода ва Қўрғонтепа шаҳарлари аҳолисини ўз санъати билан таништирди, Жумҳурият Шаҳритуз ноҳиясидаги «Бешкент», «Ҳавваскор» давлат хўжаликлари, Ленин номли ва Карл Маркс номли жамоа хўжаликлари меҳнаткашлари ҳузурида концертлар беришди.

Яқинда Ўзбекистон маданият вазирлигининг қарорига биноан халқ ижодиётини ривожлантиришда ва тарғиб этишдаги хизматлари учун унга «Халқ ансамбли» унвони берилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Ф. БОБОЖОНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Жумҳуриятда маданият ва санъатни ривожлантиришдаги хизматлари, юксак касб маҳорати ва актив жамоат фаолияти учун Ўзбекистон ССЖ Давлат телевидение ва радиоэшиттириш қўмитасининг сухандони ўртоқ Ф. Бобожоновга «Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

**Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳуриятининг Президенти
И. КАРИМОВ.**

Тошкент шаҳри, 1990 йил 6 ноябрь.

ХХ АСРДАГИ ТУБ БУРИЛИШ

ОКТЯБРЬ социалистик инқилоби ХХ аср жаҳон тарихидаги туб бурилиш бўлган воқеадир. Инқилоб Россиянинг барча ўтмиш тараққиёти мобайнида тайёрланган бўлиб, у мамлакат тарихи учун тасодифий эмас эди. Жаҳон уруши қолоқ деҳқонлар мамлакатида инқилоб ғалабасини муайян енгиллаштирди. Йўқсилларнинг йирик капиталистик саноат эгалари билан синфий курашларда тобланиши унинг авангардлик ролини таъминлаб, аграр инқилобни амалга оширишга бўлган вазият ўсиб борди. В. И. Лениннинг: Халқларга — тинчлик, деҳқонларга — ер, ҳокимият — Шўроларга! Бу машҳур шиор кенг халқ оммасини большевиклар томонига жалб этди.

Февраль инқилоби Россияни сиёсий маънода жаҳондаги энг илғор мамлакатлардан бирига айлантирди, бироқ у Россия жамияти инқирозининг асосини ташкил этувчи ижтимоий, сиёсий, миллатлараро зиддиятларни ҳал эта олмади. Қонли уруш давом этарди. Мамлакатда вайронагарчилик, очлик ҳукмрон эди. Мамлакатда юзага келган фавқулодда зиддиятли шароитда Россия тарихий тараққиёт йўналишини танлаб олиши тўғрисидаги масала пишиб етилган муаммо бўлиб қолди.

1917 йилга келганда Россия капиталистик тараққиёт босқичини тўла босиб ўтмаганди. 1912 йилда у саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми бўйича жаҳонда бешинчи ўринни эгаллар эди. Аҳоли жон бошига саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш жиҳатидан эса АҚШдан деярли 13 карра орқада қолган. ХХ асрнинг бошларида шаҳарларда аҳолининг қарийб 13 фоизи истиқомат қиларди. Йўллар унча ривожланмаган, техник даражаси эса паст эди. Мамлакатда умуман капиталлаштириш жадаллашиб борарди. 1861—1913 йилларда Россия саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни 12 каррага кўпайтириб, суръати жиҳатидан Германия, Англия ва Францияни қувиб етди. Бироқ бунга меҳнаткашларни қаттиқ эзиш туфайлигина эришилди. Ишчиларнинг маоши АҚШ ишчиларига нисбатан тўрт баробар кам эди. Деҳқончилик энг ўткир масалалардан бири бўлиб турарди. 10,5 миллион деҳқон қўлида 75 миллион десятина ер бўлиб, йирик заминдорларнинг 30 минг оиласи эса 70 миллион десятина ерга эга эди.

1917 йилда Россияда ишчи синфи 15 миллион кишини ташкил этарди. Бу йирик капиталистик мамлакатларга қараганда анча кам сонли эди. Унинг жанговар ўзагини фабрика-завод ҳамда кон саноати ишчилари ташкил этарди. Улар 3,4 миллион кишини ташкил қиларди. Улар мамлакатнинг асосий сиёсий ва иқтисодий марказларига тўпланганди. Россия йўқсиллари икки буржуа-демократик инқилобни ўтаган ва катта сиёсий тажриба тўплаганди.

1917 йилдаги асосий масалалардан бири — бу урушга муносабат масаласи эди. Бу уруш мамлакатдаги оғир аҳволни янада мушкуллаштириб юборганди. Ҳалок бўлганлар, жароҳат олганлар, асирликка тушганлар ва бетоблар 8730 минг кишини ташкил этарди. Бу жаҳондаги бошқа ҳар қандай мамлакатдан кўп талофат эди.

Февраль инқилоби йирик ва нуфузли партиялар сифатида меньшевиклар ва эсерларни мамлакатнинг сиёсий турмуши майдонига олиб чиқди. Лекин буржуазиянинг асосий партияси — кадедлар 1917 йил мартида бўлган ўзининг VII съездида ислоҳотлар ва «сўл блок» билан тактикани ўртача ўтказиш тарафдори эканлигини баён қилди. Унинг йўлбошчилари Муваққат ҳукумат таркибига кирдилар. Кадедлар урушни то ғалаба қозонгунга қадар охиригача давом эттириш тарафдори ва шошилинч равишда 8 соатлик иш кунини жорий этишга қарши эдилар, деҳқон масаласини ҳал этишдан бўйин товлаб, миллий чекка ўлкаларни мухториятлашга салбий муносабатда қарардилар. Улар масалаларни ҳал этишни Таъсис мажлиси чақирилгунга қадар орқага суриб келишарди.

1917 йилда эса большевиклар партиясининг сафлари тез суръатлар билан ўса бошлади. Масалан, 1917 йил февралида 24 мингдан то октябригача 350 минг кишига кўпайди. Қамоқхоналардан, сургунлардан, хорижий эллардан раҳбар партия ходимлари қайтиб келдилар. Шундай қилиб большевиклар таъсирчан кучга айландилар.

Апрель инқирози туфайли коалицион ҳукумат ташкил этишга олиб келди. Унинг таркибига 10 вазир-капиталист ва 6 вазир-социалист (А. Ф. Керенский, М. И. Скобелев, И. Г. Церетели, А. В. Пешехонов, В. М. Чернов, П. Н. Переверзев) кирди. Социалист вазирларнинг дастлабки каолицияда амалга оширган барча тадбирлари етарли даражада эмас эди. Жанггоҳда ҳужумга ўтишга тайёргарлик кўриш сиёсий каолиция ҳукуматида норозиликка, 1917 йил июнида Петроград, Москва, Киев, Иваново-Вознесенск ва бошқа шаҳарлардан оммавий намойишларга олиб келди.

Ҳукумат июль намойишларини тор-мор этди ва бутун буржуа лагери диктатура ўрнатишга уринди. Ҳарбий диктатура ўрнатишни Брусилов ўрнига бош қўмондон этиб тайинланган генерал Корнилов олға сурди. Ҳарбий диктатурани ўрнатиш хавфи миллионлаб оммани ҳаракатга келтирди. Корниловчилик билан курашда инқилобий куч устунлик қилди. Корниловчилик тор-мор этилди. Сентябрь ойининг ўрталарига келиб омманинг большевиклар томонига кескин ўтиши аён бўлиб қолди.

Маълумки, янги тарихий шароитда большевистик партиянинг вазифалари 1917 йил 26 июлидан то 3 августгача Петроградда ўтган РСДРП(б) VI съезди аниқлаб берган эди. Лениннинг тазйиқи остида Марказий Қўмита қўзғолон кўтаришга фаол тайёргарлик ишларини бошлаб юборди. Марказий Қўмитанинг 10 октябрида бўлиб ўтган мажлисида Ленин томонидан таклиф этилган резолюция қабул қилинди. 16 октябрда РСДРП (б) Марказий Қўмитасининг кенгайтирилган мажлисида қўзғолонга тайёргарликни кучайтиришга даъват этилди. Чунки большевиклар омманинг ҳаётий манфаатлари — тинчлик, ер, нон, ишчи назорати талабларини ифода этган эди. Меньшевиклар ва эсерлар эса ана шу муаммоларни ҳал этишдан бош тортиб, большевиклар билан келишишга рози бўлмадилар. Большевиклар сентябрь бошида ана шундай келишувни таклиф қилишган эди. В. И. Ленин эса бунга ғоятда катта аҳамият берганди. Большевиклар ўткир мунозаралар давомида ўзларининг сиёсий йўлларини омма билан узвий боғлаган ҳолда ишлаб чиқишди. Шундай қилиб, сентябрь ойининг охирида октябрнинг бошларида большевиклар Муваққат ҳукуматни ағдариб ташлаш зарурати тўғрисидаги узил-кесил хулосага келишди.

Муваққат ҳукуматни ағдариб ташлаш учун Октябрь қуролли қўзғолони 1917 йилнинг 24 октябрида (6 ноябрда) бошланди. Ҳарбий-инқилобий қўмита эрталаб соат 10 да В. И. Ленин томонидан ёзилган «Россия гражданларига» мурожаатини эълон қилади. Унда давлат ҳокимияти ишчи ва аскар депутатларининг Петроград Шўроси органи — Ҳарбий-инқилобий қўмита қўлига ўтганлиги кўрсатилганди. Соат 14 дан 35 минут ўтганда Петроград Шўросининг шошилинч мажлиси бўлади. Троцкий гулдурос қарсаклар остида қўзғолоннинг натижалари тўғрисида маълумот беради. В. И. Ленин минбарга кўтарилганда қарсаклар янада кучаяди. У ўз нутқини машҳур: «Большевиклар ҳамма вақт зарурати тўғрисида гапириб келган ишчи ва деҳқонларнинг инқилоби амалга ошди...» сўзлари билан бошлайди.

Октябрь инқилоби шунинг учун ҳам ғалаба қилдики, большевиклар партиясидан ташқари бирор-бир бошқа партия умуммиллий инқироздан чиқиб олиш учун туб ижтимоий ислоҳотларни ўтказиш йўлида тайёр эмаслиги омма учун очиқ-равшан аён бўлиб қолган эди.

Жаҳонни титратган Октябрь инқилоби ўз йўлида адашишлар, фожиаларга олиб келган бўлишига қарамай социализм ғояси ўзи учун йўл очиб бормоқда. Улуғ инқилоб туфайли барпо бўлган жамиятда эндиликда ҳам инқилобий янгиланиш давом эттирилмоқда, турмушнинг барча соҳаларида қайта қуриш дадил бормоқда. Октябрь инқилоби бўлмаганида инсоният тараққиёти мезони ва умуминсоний қадриятлар тўғрисидаги масалани бугунги кунлардагидай янгича қўйиш мумкин бўлмас эди.

Йигит ва қизлар! ССЖИ фуқаролигини шараф билан оқлангиз! Ёшларнинг ақл-идроки ва куч-ғайрати қайта қуриш ишига сафарбар қилинсин!

(КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллигига чақириқлари)дан.

СУРАТЛАРДА: Петербург шаҳри Октябрь инқилоби кунларида. ТАСС суратлари.

СУРАТДА: учрашув пайти. Ф. ҚУРБОНБОЕВ сурати (ЎзТАГ).

ПАХТАКОРЧИЛАР ПРЕЗИДЕНТ ҚАБУЛИДА

Жумҳуриятимизнинг «Пахтакор» футбол командаси ҳам бу йил катта зафар қучди. Етти йиллик танаффусдан сўнг севимли командамиз яна олий лигада ўйнайдиган бўлди.

Ўтган етти йил оғир кечди: изланишлар, йўқотишлар, адашишлар... Ва ниҳоят миллионлаб мухлислар орзуси амалга ошди. Армон бўлиб келаётган ниятимиз ушалди. Узоқ кутилган бу ғалабага айнан ҳозирги пахтакорчилар, уларнинг раҳбарлари эришдилар. Бугун уларни бутун эл олқишламоқда, жумҳуриятимиздан ташқарида ҳам минглаб мухлислар қутламоқда.

Кеча жумҳуриятимиз Президенти И. А. Каримов «Пахтакор» командаси футболчилари ҳамда раҳбарларини қабул қилди. Ўртоқ Каримов ўйинчилар, уларнинг устозларини катта ғалаба ва Улуғ Октябрь инқилобининг 73 йиллиги байрами билан қизғин табриклади. Бу ғалаба нафақат спортда, балки Ўзбекистон ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий ҳаётида ҳам катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Самимий мулоқот пайтида И. А. Каримов пахтакорчиларнинг шахсий ҳаётлари, орзулари билан қизиқди.

Учрашувда команда бош тренери Ф. С. Новиков футболчиларга кўрсатилаётган эътибор учун жумҳурият раҳбариятига миннатдорчилик билдирди. Шунингдек у, олий лигада ҳам мухлислар ишончини оқлаш, Ўзбекистон шарафини муносиб ҳимоя этиш учун барча имкониятлар борлигини айтди.

Ўзбекистон Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитаси раиси О. Н. Назиров жумҳуриятимиз спортининг бу йилги ютуқлари ҳақида қисқача тўхталди.

Сўнгра жумҳурият президенти И. А. Каримов футболчилар ва уларнинг устозларига қимматбаҳо совғалар топшириб, уларга сиҳат-саломатлик тилади.

Қабул маросимида Ўзбекистон ССЖ Вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов, жумҳурият Олий Кенгашининг раиси М. И. Иброҳимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасининг иккинчи котиби А. С. Ефимов, Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси В. А. Алламуродов, Тошкент шаҳар партия қўмитасининг биринчи котиби, Ўзбекистон футбол федерациясининг раиси А. И. Фозилбеков ўртоқлар қатнашдилар.

1. МУҚАДДИМА

«Жиззах ноҳиясидаги Сталин қишлоқ шўросида яшовчи фуқаро Байзо Миразимовга!

Сизга нисбатан қўзғатилган жиноий ишда жиноят аломатлари бўлмаганлиги сабабли Самарқанд вилоят суди ҳайъатининг 1956 йил 12 июндаги қарори билан ҳаракатдан тўхтатилди.

И. ПАЧАНИДЗЕ,
вилоят прокурорининг махсус ишлар бўйича ўринбосари вазифасини бажарувчи, адлия кичик маслаҳатчиси.
1956 йил 6 июль».

Афсуски, Байзо Миразимовга бу сатрларни ўқиш насиб этмади. Аммо у ҳақиқатнинг қарор топиши, ўзининг бегуноҳлигини — «миллатчи» ҳам, «халқ душмани» ҳам эмаслигини исботлаш учун ўн тўрт йил курашди. Мазкур қарор унинг номига йўлланганидан уч кун олдин оламдан кўз юмган эди...

Ҳар қандай бўҳтон, разолат — ҳақиқат қаршисида ожиз! Қани энди, тарихимиз биз ўрганган дарсликларда ёзилганидек равон бўлса. Минг афсуски, ундай эмас...

2. ОТАМНИ КУРГАН БОРМИ?

«Ҳурматли йўловчилар! Тошкент — Новосибирск бўйлаб учаётган тайёра парвозга шайланмоқда. Илтимос, қайишларни маҳкамланг...

Сизларга, оқ йўл тилаймиз...»

Тайёра бекасининг ёқимли ва майин овозидан сўнг, пурвиқор булутлар оҳиста сузиб, орқада қолаётгани ҳам, бир маромда гувиллаётган мотор товуши ҳам Эргашнинг хаёлларини бузолмасди.

...Ўша куни унинг хонадонида тўй бўлиб кетди. Қариндош-уруғлари, биродарлари уни чин юракдан табриклашди. Ишхонаси — шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимидан ҳамкасблари қўнғироқ қилишди. Хурсандчилик нашидасини суриш онлари охирлаган сари Эргаш ўзини-ўзи саволга тутарди: «Нега, шундай бўлди? Қайси айби учун отам ўн тўрт йил қамоқ ва сургунда бўлди? Ким эди у? Бу саволлар тарих учун, фарзандлар учун жумбоқ бўлиб қолаверадими? Йўқ! У буни билиши лозим, тагига етиши керак. Аммо кимдан билади? Забонсиз ўтмишга гувоҳлик берадиганлар, отасини билганлар, унинг ноҳақ қамалганлигини айтиб, бедодлик устидан ҳукм чиқара оладиганлар борми?».

* * *

...Ўша пайтда Миразимовлар оиласи Андижон вилоятининг Жалолқудуқ ноҳиясида истиқомат қилишарди. Ноҳия ички ишлар бўлимининг бошлиғи вазифасида ишлаётган Байзо 1938 йилнинг 28 апрелида ўша пайтда қамоққа олинган жумҳурият раҳбарларининг «думи» сифатида қораланди. Жумҳурият ички ишлар халқ комиссариатининг алоҳида кенгаши ҳукми билан Ўзбекистон ССЖ жиноят кодексининг 60 ва 67-моддаларига асосан саккиз йил озодликдан маҳрум этилди...

Мирбайзо Миразим ўғли асли жиззахлик. 1895 йилда Ўратепалик маҳалласида туғилган. Унинг турмуш ўртоғи фарзандларини ота васиятларига садоқат руҳида тарбиялади. Ҳатто эри қамалиб кетган йиллари ҳам уларга Байзо Миразимовнинг 1918 йилдан то 1937 йилгача Жиззах, Ғаллаорол, Самарқанд, Балиқчи, Жалолқудуқ ноҳияларида ички ишлар бўлимларини бошқарганини, Октябрь инқилобининг фаол иштирокчиси бўлганини ҳикоя қилиб берарди.

«Ҳовлимизга кириб келганлардан бири Мирбайзо Миразим ўғли эди. Унинг соқол-мўйлови сабза урган, келишган озғин гавдасига нисбатан боши каттароқ, кийимбоши ҳам асл рангини йўқотган, оёғига пошнаси баланд ағдарма чарм этик кийиб олганди. Янги замон кишилари бизнинг ҳовлимизга шундай ҳолатда кириб келишганди... Эски замон таг-томири билан қулаган, гумдон қилинган эди...»

Н. Сафаровнинг «Наврўз» романидан Эргашнинг кўз ўнгида ота қиёфаси ана шундай тикланди. Кейин у отасининг узоқ вақтлар Жиззах, Фориш ноҳияларида, Фарғона водийсида босмачиларга қарши курашганлиги тўғрисидаги ҳикояларни эшитди.

1938 йилда Байзо Миразимов устидан тергов тамом бўлгач, Тошкент қамоқхонасидан Воркута шаҳрига сургун қилинади. НКВД ходимлари унинг «халқ душмани» эканлигини тасдиқлаш учун турли ҳийла ва усуллардан фойдаланишган. Бу усуллар қанчалик даҳшатли ва ноқонуний бўлмасин, у ўзига қўйилган айбларни бўйнига асло олмайди. Бироқ теварак-атрофинг разолат билан тўлиб-тошгани, эрк овозлар бўғилган даврда туҳмат балосига учраганлар ўзининг на «миллатчи», на «душман» эмаслигини исботлаши амри маҳол эди.

Ота ҳибсда бўлган кезлар уларнинг оиласи ярим оч, ярим яланғоч турмуш қуришди. Ҳаёт мушкилоти боис икки фарзанд оламдан ўтди. Қолганлари эса яшаш учун, тирикчилик учун қўни-қўшнилар эшигида юмушларни бажаришади. «Халқ душманининг оиласи» тамғаси остида ҳеч қаерга ишга қабул қилишмасди. Рўзғор ташвиши 12 ёшли Мунавварнинг зиммасига тушганди. То укалари ўзларини ўнглаб олгунига қадар, бутун машаққат унинг елкасида эди. Кейин Самарқанд Давлат дорилфунунининг филология куллиётини тугатиб, ўқитувчилик қилди. Инсон жисмоний қийноқларга ҳам, ҳар қандай оғир меҳнатга ҳам чидар экан-у, руҳий зарбалар олдида ожиз қоларкан. Фирқа аъзолигига қабул қилиш учун ариза берганида «халқ душманининг ўғли» тамғаси билан унинг илтимоси рад этилиши тақдирига болта уриш бўлди.

1

Байзо Миразимов эса 1946 йилгача Шимолдаги қамоқ лагерларида инсон зотига хос бўлмаган азобларга маҳкум этилди. Халқимизнинг кўплаб фарзандлари қийноқ ва қаҳратон совуқларга бардош беролмай она юртларига қайтиб келишмади. Жисмонан соғлом ва бақувват Байзо Миразимов бундай кўргиликлар қанчалик оғир бўлмасин чидади.

Қишлоғига қайтиб, кун кўрарманми, деганди. Аммо ҳар қадамда «айби»ни юзига солиб, яна иш беришмади. Уч йил ҳаёти бекорчиликда ўтди. Оила ташвишида мардикорчилик қилди.

1949 йил ёзида унинг хонадони осмонида яна қора булутлар пайдо бўла бошлади. Аллақандай номаълум шахслар Байзони сўраб келишди. Умрнинг қолган қисмини ҳаловатда ўтказаман, деб ўйлаган ота икки ёшли кенжа фарзанди Эргашнинг пешонасидан ўпиб, «ўғлим, тақдир экан, сен улғайиб, ўқимишли бўлгин», дея кўзига ёш олиб, қўлларини орқасига олганича, Давлат Хавфсизлиги Вазирлиги ходимлари олдига тушиб кетаверди. Энди тақдир шамоли уни Новосибирск вилоятининг Усть-Тарка қишлоғига учирган эди.

Бу ерда ҳам азоб ва разолатларга дуч келиши боис, оғир хасталикка чалиниб қолди. Мияга қон қуйилиб, оёқ-қўллари фалажланиб қолганди. 1954 йил 14 сентябрда уни уйига келтириб ташлашди. Ўша йили 11 ноябрда у ССЖИ Ички ишлар вазирлигига мактуб йўллаб, яна бир бор ўзининг айбсизлигини исботламоқчи бўлди. Ўзбекистон ССЖ Ички ишлар вазирлигининг бўлим бошлиғи Колесникова бу хатни Москвага жўнатди. Оғир хаста Б. Миразимовнинг интизорликдан кўзлари толса толадики, аммо жавоб бўлмади.

Б. Миразимов эҳтимол, сўнгги бор яна қўлига қалам олди. Бу гал 1956 йил 28 февралда ўз ишини бошлаган КПССнинг XX съездига мактуб бўлди. Марказий Қўмита кўрсатмасига биноан Самарқанд вилоят прокуратураси Байзо Миразимов устидан қўзғатилган жиноий ишни қайта кўриб, унинг гарданига тушган барча айблар тасдиқланмаганлигини илк бор тан олди.

...Тайёра бир маромда гувиллайди. Эргаш қандай қилиб йўл халтасидан ўша ҳужжатни қўлига олганини эслолмайди. Нигоҳлари унга қадалиб қолган. Мана у — отаси 14 йил интизорлик билан кутган ва ҳақиқатнинг қарор топиши учун курашган ҳужжат. Буни отаси кўролмади. Ўлимидан уч кун кейин келган ҳақиқат дараги Эргашни етаклаб у кўрмаган, билмаган юртларга, ота изи бўйлаб бошлаб боряпти. Уни олдинда нималар кутмоқда?

3. ИЗЛАРНИ ИЗЛАБ

Хаёл — учқур, хаёл — шошқин, хаёл — тизгинсиз. Тайёра Новосибирскдан 50 километр жанубдаги Толмачева тайёрагоҳига қўнгунига қадар Эргаш Миразимовнинг хаёллари минг бор ўтмишга бориб келди. Отасининг қайғули тақдири, тарихнинг қалтис ҳазили устида мулоҳаза юритиб, ўзича ҳукм чиқарди. Шу билан бирга кўпчилик учун зиндон бўлган Сибирь замини уни қандай қарши олишини ўйлар, юрагининг аллақаерида ота изларини топишга бўлган учқун билан биргаликда, «Эҳтимол, бирор натижа чиқмас. Ахир, ундан буён ҳам қанча сувлар оқиб ўтди-ку», деган шубҳа ҳам йўқ эмас эди...

Тайёра белгиланган вақтдан уч соат кечикиб қўнди. Сибирнинг илм-фан маркази бўлган Новосибирск билан яқиндан танишиш Эргашнинг кўпдан дилига туккан орзуси бўлишига қарамай, у вақтни бой беришни истамади. Отаси билан боғлиқ Усть-Тарка қишлоғига отланди.

Усть-Тарка — ноҳия маркази экан. Бироқ Новосибирскдан у ерга на тайёра, на автобус қатнайди. Вокзалга чиқиб, навбатдаги поезднинг келишини кутишга тўғри келди.

Татарск станцияси Новосибирскдан 550 километр. Вагон ойналаридан хаёлан ўрмонларга тикилиб, ўз-ўзини саволга тутди: «Нега, менинг отамни шунчалик узоқ юртларга бадарға қилишди? Унинг гуноҳлари шунчалик оғирмидики, эл кўзидан узоқроқ бўлсин, дейишган бўлса? Яқинроқда отам сингари йигитларга қиладиган иш топилмасмиди?»...

Афсуски, унинг сафари Татарскда ҳам тугамас экан. Шимол томонга қараб яна 70 километр йўлни автобусда босиб ўтишга тўғри келди. Кеч соат 19 ларда Усть-Тарка меҳмонхонасига жойлашди. Узоқ йўл ҳоритган, тамадди қилишга ҳам вақт топилмаганди. Тўйиб овқатланди. Кечқурун меҳмонхона ётоғига кириб, мусаффо сувдан тўйиб, чанқоғини қондирди. Бироқ кўп ўтмай, кўнгли айний бошлади. Ҳар эҳтимолга қарши бирор кор-ҳол рўй берса, «Тез ёрдам» чақиришни мўлжаллаб меҳмонхонанинг навбатчисига мурожаат этди.

— Мени маъзур тутасиз. Сизни огоҳлантириб қўйишни унутибман, — деди навбатчи Эргашнинг аҳволидан афсусланиб. — Бу ернинг сувини ичиб бўлмайди. Ичиш учун сувни бошқа ердан ташиб келтирамиз.

Йўл азоби, ҳалигача транспорт қатнамайдиган қишлоқлар, бу ерда кўриб турганларининг ҳар бири Эргашнинг миясига электр қуввати каби урилар, вужудига титроқ югуртирарди. 21-аср бўсағасида бу ердаги аҳвол шундай экан, 40-йиллардаги маҳбусларнинг аҳволи қандай кечдийкин?

2

Ишни отасининг паспорти рўйхатга олинган жойдан бошлади. Хизматчилар Байзо Миразимов номига ёзилган ҳужжатни дарҳол топишди. Ўша вақтларда бу ерда ишлаган Виктор Аркадьевич Журавлев ҳали ҳаёт экан, унинг манзилгоҳини беришди. Кўринишидан нуроний, ёши саксонлардан ошиб қолган бақувват қарияга мақсадни тушунтириш Эргаш учун унча қийин бўлмади. Олдин отасининг паспортини кўрсатиб, имзосини танитгандан кейин, ўзини унинг ўғли эканлигини, Байзо Миразимовнинг изларини излаб келганлигини айтди.

— Эҳ-е, уларнинг қайси бирини эслайман? Ахир, бу паспорт бўлса... Қолаверса, отангга ўхшаган маҳбуслар каммиди?.. — қария елка қисди.

Эргаш ҳар эҳтимолга қарши қўйнидаги отасининг суратини кўрсатди.

Виктор Аркадьевич уни қўлига олиб, узоқ вақт термулиб турди.

— Эслаяпман, — деди кейин кўзойнагини ўнглаб, — қани, ичкарига кирчи...

Улар Шимол табиатига мос солинган ва унча катта бўлмаган хонага кириб, дераза ёнига қўйилган стол атрофига ўтирдилар. Виктор Аркадьевич хотира лавҳаларини «варақлайди».

— Агар ишонсанг, мана шу сен кўриб турган Усть-Таркада қадимда одамлар яшамаган. Ҳозирги ёшлар ўтмишни қоралашга ўрганиб қолишди, бироқ мана шу ерларда бунақа шаҳарларнинг вужудга келтирилиши ҳам тарихнинг бир ютуғи-ку... Бу ердаги аҳолининг ҳозир таркиби турли ерлардан бадарға қилинган, ҳар хил миллат вакилларининг ўтроқлашиб қолишидан вужудга келган. Бироқ, ўша пайтда шундай қилинмаса, бу ерга ким келарди? Мана, ўзинг айтчи, сен келармидинг? Келмас эдинг...

Суҳбат қизиб кетди. Виктор Аркадьевич ўтмиш ҳақида гоҳ қувониб, гоҳ куюниб, ҳикоя қилар, суҳбат мавзуси маҳбуслар ва улар бошига солинган қийноқлар устига келиб тўхтаганда эса маъюсланиб қолар, куюниб-тутақиб кетарди. Эргаш бу суҳбатда шаҳар аҳолисининг асосий қисмини Волга бўйидан сургун қилинган немислар ташкил қилишини, руслар, қозоқлар, татарлар турли сабабларга кўра бадарға қилинганлар шу ерда оила қуриб, доимий қолиб кетганлигини англатади.

— Отанг «кучлилар» гуруҳидан эди, — дейди Виктор Аркадьевич суратни қўлига олиб. — Сиёсий сургундагиларни «кучлилар» деб аташарди... — Кейин сукут сақлади. Деразадан ташқарига бир зум тикилиб турди-да, кафтини пешонасига тираб, сўзида давом этди. — Ахир, ўн икки қишлоқда шундай маҳбуслар яшарди. Паспорт режими қаттиқ назорат қилинарди. Агар янглишмасам... Сенинг отанг кирган гуруҳда яна бир озарбайжон, москвалик икки генерал, Бухариннинг турмуш ўртоғи, Кремль комендантининг қизи ва литвалик бир ёзувчи ҳам бор эди. Тақдир ғазабига учраган бу маҳбуслар тез-тез у қишлоқдан бу қишлоққа кўчирилиб, тўғри келган ерда ётиб юришарди. Биз отангни Боря, деб чақирардик. Аммо энди нимани ҳам топардинг? Майли, излаб кўр... Бироқ, менинг билганларим шу. Бошқа ҳеч нарсани эслолмайман. Ахир орадан озмунча вақт ўтдими?

— Лоақал, отам яшаган қишлоқни айтиб берарсиз? — илтижо билан унинг кўзларига тикилди Эргаш.

— Йўқ. Эслолмайман...

У В. А. Журавлев олдидан бир ҳолатда чиқди. Ҳалигина ялт этиб ёнган умид учқунлари яна сўнган, ҳозиргина топган из яна қайтадан йўқолгандай эди. Энди қаерга боради? Кимлардан сўроқлайди? Йўқ! У шу ҳолда Ўзбекистонга қайтиб боролмайди. Наҳотки, бутун бошли қишлоқда отасини таниган, кўрган ёки жилла бўлмаса бирор хабарини билган инсон топилмаса? Шу илинж, шу умид уни уйма-уй, қишлоқма-қишлоқ етаклади. Отасининг суратини қўлига олиб, кўчада кўринган ҳар бир кимсадан сўроқлади. 3-Козино фермасида яшовчи Д. П. Угланов, В. А. Карацивин деган кексалар, ўша даврда Тарка қишлоғида ҳисобчи бўлиб ишлайдиган Проськовья Егоровна деган аёл отасини танишди, бироқ унинг тақдири ҳақида ҳеч нарсани айтиб беролмадилар.

Кейинги куни Эргаш ноҳия ижроия қўмитасига борди. Бу ердаги ҳужжатларни, титкилай туриб, 1952—1954 йилларга доир хўжалик китобининг ўрталарида отасининг фамилиясини учратди. **«Байзо Миразимов — скотник 160-совхоза»,** деб ёзилганди унда. Суриштирса, бу ҳозирги Козино қишлоғи экан. Ноҳия марказидан бир кунда икки марта автобус қатнашини, енгил автомашиналар умуман у томонга кам қатнашини айтишди.

3

4. САЛОМ, САША!»

Азонда йўлга тушган автобус соат 10 ларда уни Козинога элтиб қўйди. Август ойи бўлишига қарамай, совуқ этни жунжиктирарди. Курткасининг ёқасини кўтариб олди. Бекатдан қишлоқ ичига қараб кетган йўлдан юз метрлар чамаси юргач, ғалтак билан сув ташиётган икки қарияга дуч келди. Ўзбек таомилига кўра саломлашиб ўтиб кетмоқчи эди, уларнинг бири бирдан «Салом, Саша! Қачон келдинг?», деб сўраб қолса бўладими. Эргаш ҳайрон.

— Мен Саша эмасман, холажон. Сиз бировга ўхшатяпсиз, шекилли...

— Ёпирай, одамнинг ўхшашлигини... Мен сени Александр Борисовичга ўхшатибман. Омон бўл, болам...

«Борисович?» Эргашнинг хаёлига лип этиб, Усть-Таркадаги Виктор Аркадьевич Журавлевнинг отасини «Боря» деб тилга олгани ўтди. Қарияни тўхтатиб, ўзининг Ўзбекистондан келганини, мақсадини тушунтириб, «Саша»нинг турар жойини суриштира бошлади. Улар чала-ярим қилиб, Александр Борисович Кольманнинг уйига бориш йўлини айтиб бердилар.

Эски рус усулига мослаб солинган ёғоч уй. Дарвозани очган 50 ёшлар атрофидаги касалманд бир аёл салом-аликсиз Эргашнинг юзига тикилиб турди-да:

— Сен Сашани излаб келган бўлсанг керак. У ҳозир бу ерда яшамайди, — деди.

Эргаш яна ҳайрон бўлди.

— Қани ичкарига кир. Гаплашамиз. — Таклиф қилди мезбон.

Эргаш хонадон соҳибаси таклиф қилган уйга кирди-ю, ҳайратдан қотиб қолди. Воажаб... Девордаги сурат — унинг ўзи-ку! Ўн саккиз ёшлигидаги қиёфаси.

Шу пайт остонада 4-5 ва 6-7 ёшлардаги икки бола пайдо бўлди. Улар югуриб келиб, Эргашнинг бўйнига осилдилар:

— Саша амаки! Қачон келдингиз?

Тақдир шунчалар ҳам мураккаб бўладими? Эргашнинг юраги ўз-ўзидан дукиллаб кетди. Ички бир туйғу билан у ўзи учун номаълум бўлган укаси топилганлигини ҳис этди. Наҳотки... Ёки... Янглиш бўлиб чиқмасин тағин...

Хонадон эгаси ўзини Александрнинг ўгай акаси эканлигини, укаси ҳозир Омск вилоятининг Куламзино қишлоғида яшашини айтди.

Эргаш Оконишниково ноҳия марказига етиб келди. Бир неча меҳмонхонада тунаб, эртасига Куламзино қишлоғига жўнади. Юрмаган жойларни кезиш қийин бўларкан. Автобуснинг айланиб юришини қаердан билсин, уни яна Оконишниковога олиб келди. Кейингиси кечқурун экан. Ғарибгина, кимсасиз автобус бекатига кириб йўл маршрутларини ўргана бошлади. Ягона телефон билан диспетчер ёрдамида «Куламзино» давлат хўжалиги идорасига қўнғироқ қилиб, Александр Борисовични сўради.

Ҳаёт ажойиботларга ҳам, ғаройиботларга ҳам, тасодифларга ҳам, мўъжизаларга ҳам, сиру-синоатларга ҳам тўлиб-тошган. Наинки, у қондош-жондош оға-иниларнинг юлдузини тўғрилаган бўлса?! Наинки, коинотдаги юлдузларнинг тўқнашувини қўл билан ўнглаб бўлса?! Дастакни Александрнинг ўзи кўтарди! Қандайдир иш билан директорнинг хонасига кириб қолган экан.

— Саша! Мен сени кўрмоқчиман. Излаганим — сен! Эшитяпсанми, Саша?!

— Кутиб тур. Мен ҳозир етиб бораман...

Улар унсиз учрашдилар. Иккиси ҳам бир-бирига сўзсиз тикилиб қолишди. Нима деб кўришишсин? «Укам» деса, адашмайдими? «Акам» деса тўғри бўладими?! Иккиси ҳам бир-бирига тикилиб тураверишди, тураверишди. Иккиси учун ҳам қаршисидаги бир-бирининг ўз акси.

Гапни Эргаш бошлади:

— Миразимов фамилияси сизга нимани эслатади?

Укаси жавоб қайтарди:

— Отам ўзбек бўлган экан. Бироқ фамилияси Миразимов эмас, Моразимов, исми — Борис!

Энди шубҳаларга ўрин қолмаган эди. Эргашнинг қаршисида унинг укаси турарди!

— Мен унинг ўғлиман, — таништирди ўзини.

Улар унсиз, яна қучоқлашиб кўришдилар. Саша уни қишлоққа олиб кетиб, уч кун меҳмон қилди.

— Қара-я, — дейди Александр Борисович қувончини яширолмай. — Бизга ҳаёт ато этган инсон — маҳбус Борис Моразимов эмас, чекист Байзо Миразимов экан! Мени бўлса, бу ердагилар ҳанузгача «сенинг миллатинг немис» дея, унимни чиқаришмайди. Зарари йўқ. Бугун томиримда кимнинг қони юрганлигини билиб олдим. Отам бечора 1949 йилда Сибирга сургун қилингач, бир неча муддат молхонада тунаб юрибди. Кейин ўлиб кетмаслик учун ва бошпанали бўлиш мақсадида онам — сургунда бўлган немис аёли Екатерина Яковлевна Кольманга уйланган. Ўша вақтда маҳбусларнинг кўпчилиги шундай қилиб, жон сақлашган, бир-бирларига суянч бўлишган.

Эргаш отасининг аслида ким бўлганини батафсил сўзлаб берди. Бирма-бир ўзи тўплаган маълумотларни кўрсатди. Ҳужжатлар отасининг кураш йўли ҳақида ҳикоя қилади. Мана, улардан бири:

«...Байзо Миразимов ўлимидан кейин Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси бюросининг 1956 йил 27 июлдаги қарорига мувофиқ 1927 йилдан бошлаб КПСС сафига тикланган.

В. СМЕЮШЕВ,
Андижон вилоят партия қўмитасининг иккинчи котиби.
1989 йил 29 июнь».

Султон ПУЛАТОВ,
Ислом УСМОНОВ.

4

Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ МУДОФАА, ДАВЛАТ ХАВФСИЗЛИГИ ВА ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ ҚИЛИШ МАСАЛАЛАРИ ҚЎМИТАСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳурияти Олий Кенгаши **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг мудофаа масалалари ва ҳарбий хизматчиларни ижтимоий муҳофаза қилиш комиссияси Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг мудофаа, давлат хавфсизлиги ва ҳарбий хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш масалалари қўмитасига айлантирилсин.

2. Қўмита Ўзбекистон ССЖ халқ депутатлари орасидан қуйидаги таркибда тасдиқлансин:

ҚЎМИТА РАИСИ

Ниёзматов Вилор (Омонулло) Раҳматуллаевич — КПСС Марказий Қўмитаси «Советская культура» рўзномасининг Ўзбекистон ССЖ бўйича мухбири:

ҚЎМИТА АЪЗОЛАРИ

Абдувосиқов Абдуманнон — халқ депутатлари Олмалиқ шаҳар Советининг раиси, Ўзбекистон Компартияси шаҳар қўмитасининг биринчи котиби

Акбаров Рустам Раҳбарович — Тошкент ноҳиясидаги Карл Маркс номли жамоа хўжалигининг раиси

Алиев Бурхон Қосимович — «Главташкентстрой»га қарашли 2-уйсозлик комбинатининг бошлиғи

Белоусов Борис Николаевич — ҳарбий қисм сиёсий бўлимининг бошлиғи

Бердиев Ҳаким Эшбоевич — халқ депутатлари Сурхондарё вилоят Советининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Сурхондарё вилоят қўмитасининг биринчи котиби

Бибиков Игорь Анатольевич — Ўзбекистон ЛКЁИ Марказий Қўмитасининг иккинчи котиби

Волков Игорь Георгиевич — Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари

Демик Николай Кузьмич — Туркистон Ҳарбий округи алоҳида бўлимининг бошлиғи,

Емельянов Андрей Борисович — Ўрта Осиё темир йўли «Ўзбекистон» станциясининг бошлиғи.

Желтоухов Виктор Михайлович — Ўрта Осиё темир йўлининг бошлиғи.

Захаров Александр Имаметдинович — Туркистон Ҳарбий округи сиёсий бошқармасининг бошлиғи.

Исмойлов Олимжон Жўраевич — халқ депутатлари Чилонзор ноҳия Советининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Чилонзор ноҳия қўмитасининг биринчи котиби

Икромов Акмал Икромович — Ўзбекистон Компартияси Маркази Қўмитасининг котиби.

Йўлдошев Баҳодир Усмонович — Ўзбекистон ССЖ Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари.

Йўлдошев Раҳимбой Йўлдошевич — Хоразм вилояти 167-қурилиш трестининг бошқарувчиси

Йўлдошев Тўрақул — халқ депутатлари Иштихон ноҳия Советининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Иштихон ноҳия қўмитасининг биринчи котиби

Кондратьев Георгий Григорьевич — Туркистон Ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари.

Кўчимов Абдусаид — «Ленин учқуни» рўзномасининг муҳаррири

Маҳмудов Владимир Носирович — Ўзбекистон ССЖ Ҳарбий комиссари

Нажимов Шавкат — Ангрен олтин конининг директори

Ниетуллаев Соғиндиқ — Ўзбекистон Компартияси Қорақалпоғистон вилоят қўмитасининг биринчи котиби

Носиров Абдусамад — Тошкент вилояти халқ назорати қўмитасининг раиси

Нусратов Шуҳрат Тухватович — халқ депутатлари Куйбишев ноҳия Советининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Куйбишев ноҳия қўмитасининг биринчи котиби

Попов Ринад Александрович — Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасининг котиби

Расулов Маҳмуджон Мўминович — Ўзбекистон Компартияси Наманган вилоят қўмитасининг иккинчи котиби

Собитов Тўлқин Ҳамидович — Ўзбекистон ССЖ Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши раисининг биринчи ўринбосари

Салимов Исмоил Иброҳимович — Тошкент тайёрагоҳи бошлиғининг кадрлар бўйича ўринбосари

Холбоев Мамаюсуп Поёнович — халқ депутатлари Термиз шаҳар Советининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Термиз шаҳар қўмитасининг биринчи котиби

Шарипов Зариф — халқ депутатлари Когон ноҳия Советининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Когон ноҳия қўмитасининг биринчи котиби.

Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг Раиси **М. ИБРОҲИМОВ.**

Тошкент шаҳри,
1990 йил, 31 октябрь.

Ёшлар ижоди

ОҚ РАНГ...

Шоирлар азалдан севган оқ рангни,
Унда мужассамдир ҳалоллик — поклик.
Шоирлар азалдан севган оқ рангни.
Чунки чўчиб яшар ундан ёмонлик!
Халқнинг ташвиши-ю, арз-дод ўқидан,
Шоирнинг юраги бўлса ярадор,
Қонталаш айтилган ҳар бир сўзидан,
Энг аввал оқ қоғоз бўлар хабардор!..

Тўрамурод РАҲМОНОВ.
Сурхондарё вилояти.

ҲАР ТОНГ...

Омад бизга кўрсатмади юз,
Бўзарганча тонглар отмоқда.
Армонларнинг қулимиз
ҳануз,
Умидларим инграб ётмоқда.
Қарайман бу оламда хўрлик,
Бир лаҳзалик чақинга ўхшар.
Кеча шодлик, бугун кўргулик,
«Томоша»нинг ўзидир
башар,
Халқим дея кимга сиғиндим,
Ғанимларга бўлибман
йўлдош.
Билсам бугун ўша
«дўстларим»
Ҳам бошимга отаётир тош.
Бир гўдакдай ночор
йиғлайман,
Фалакларга етганча оҳим.
Уз бағримни ўзим
тиғлайман,
Қайда дейман халқим —
оллоҳим.
Қалбим менга бермайди
тинчлик,
Чўғдай оташ хаёлга ботдим.
Армонимас, ҳар кеч
минг йиллик,
Исёнларни қучоқлаб ётдим.
Қуёш нурин кўтара олмай,
Булутларнинг беллари синди.
Бундай дардга мен ҳам
чидолмай,
Сукутларим ёмғирдай сингди.
Беҳис умр тоғга ҳам абас,
Бир бошимиз бир дунё
армон,
Мени ҳар кун оппоқ тонг
эмас,
Уйғотади уйқудан исён.

Ғофур ҚУРБОНОВ,
Бухоро вилояти.

ЎЗНИ ЁМОНЛАСАНГ...

Тарихни булғатмайлик, у кечирмайди. Шу боис, тарихни тўғри талқин этиш — унинг тубсиз оламидаги муаммоларни фақат одил ҳал этади. Ҳамма гап тарихий воқеалар ва фактларни тўғри, ҳаққоний талқин этишда.

Ҳеч кимга сир эмас: ҳозир ҳам ўзбекнинг турмуш тарзида, айниқса зиёлилар луғатида ҳеч тап тортмай ишлатилаётган бир-икки жумла бор. Булар турмушда сон-саноқсиз учраб турган, содир бўлаётган ирвогарлик, туҳмат, кўролмаслик, ўғирлик, порахўрлик каби ғаламисликлар бўлиб, эскилик сарқити ва буржуазия ёки капитализм иллатлари сифатида қаралади; буларга капитализм ва эскилик дўпписини кийдиришади.

Дўппини енга қўйиб ўйлайман. Бепоён фикрлар, ўйлар дарёсига ғарқ бўламан.

Ҳақотки, ҳозирги ошкоралик ва янгича тафаккур негиздаги демократик бирсўзликлар қарор топаётган ҳурият даврида ҳали ҳам мазкур сўзлар «тўғри» маъносида яшаб берса!... Йўқ, бу хато!

Ўйлаб кўринг! Ўтмишда ўлкамизда капитализм яшамаган, демакки, буржуазия бўлмаган; феодал бедодлик ҳукм сурган. Бу ҳаммага аён! Эскилик сарқитининг ўзи нима? Инсоният бор экан, турли формациялар бўлаверади, давом этаверади. Бу — табиат ва жамиятнинг, ижтимоий борлиқнинг қонунияти. Инсоният бор экан «эскилик» қобиғи сарқит ва совға сифатида авлоддан авлодга ўзимиз сезмаган ҳолда ўтади. Бундан кўнгилимиз тўқ бўлсин.

Ҳурматли муштарий, сизга эриш туюлса-да, эскилик сарқити сифатида қораланувчи «таҳорат» сўзи ва унинг амалий тушунчаси қандай қилиб диний ёки эскилик бўлсин?! Ёки, капитализм иллатининг биздаги тарқалишига шаъма қилинган «моникур» сўзи ва у англатган маъно — рус тилидаги «монекюр» қандай иллат бўлсин?!

Бундай росмана фикрланг, «Таҳорат» — пок юриш, ҳид тарқатмаслик одати қадимий бўлганлиги учун бу олижаноб сўзга фақат дин аҳлларигина амал қилганлиги учун эскилик сарқити, деб қарадик, унинг моҳиятига тушунмадик! Ёки, қадим обидаларда ҳақли равишда кўрсатилган мусулмонларда миллий ва ахлоқий одатларни жаҳон халқларига кўз-кўзловчи ижобий сўз — «моникур»(асли мени кўр) сўзи Оврўпа илмига, капитализм «маданияти» сифатида талқин этилса! Бундай сўзнинг моҳиятига умуман ақлимиз етмади.

Ўрта Осиё мутафаккирларининг кўпчилиги ёзиб қолдирган (Ибн Сино) асарларида мазкур сўз даставвал мусулмонларда ўз маъносида қўлланган: бу сўз аёллар учун бахт ҳисобланувчи — бир ойда бир марта келувчи «меҳмон»га нисбатан одоб, иффат, назокат амри билан эрга бўлган чексиз ҳурмат тимсоли сифатида бир ойда уч-тўрт кун ишлатилган. Бундай нозик гўзаллик, эрга нисбатан руҳий жилва қайси бир халқда бўлган гапиринг! Бу сўз дастлаб Ўрта Осиё аёллари дунёсида яшади; сўнг тирноқ, бўяш Оврўпа аёлларига тарқалди.

Қани энди, ўз урф-одатини унутган ёки тушунмайдиган ҳозирги замон ўзбек аёллари «меҳмон келган» кунларда ўз маҳрамларига ўз нафосатларини бир ойда бир марта намоён қилсалар бўлди. Бу нарса фарзандларнинг сир тутилувчи аҳлоқни эр-хотин орасида фикрий муштаракликни тарбиялаган бўлар.

Демак, ҳар бир нарсага ёндашганда олдин фикр қилган, сўнг уни рўёбга чиқарган маъқулдир. «Сарқит» ва «иллат» деган жўн эшитилмайдиган сўзлар мантиқан мезон [illegible] ўтиши лозим. Бу масаланинг бир томони.

Иккинчи томони ҳам бор — у ҳам бўлса, Ўрта Осиё халқлари, жумладан, ўзбек халқини нисбатан «ёппасига саводсиз»ликда айб урдик. Бу нарса «Ўзбекистон ССЖ тарихи»дан тортиб, то бошқа манбаларда ҳам «Октябрь революциясигача Ўзбекистон меҳнаткашларининг деярли ёппасига хат-саводсиз бўлганлигининг сабаби ана шундадир», деган бемаза «дийдиё»лар такрорланиб келди.

Энди, бошни бир қашланг, сўнг яхшилаб ўйланг. Ўрта Осиё халқлари, жумладан ўзбек халқининг атоқли ўзбек олими Хусан Ғозиевнинг кўрсатишича, «...эрамизнинг V—XIII асрлари мобайнида уйғур ёзувидан, уйғурлардан бошқа бир неча туркий халқлар ҳам ўз ёзувлари сифатида фойдаланишган» ва эски типдаги мактабларда (диний бўлса ҳам) замонасига мос таълим ўрганган. Қайси жамиятда яшасак, ўша жамият учун хизмат қилишимиздек оддий тушунчани изоҳламасак ҳам бўлади. Шу сабабли халқимиз ва улар етиштириб берган сон-саноқсиз мутафаккирлар ана шу уйғур ва VIII асрдан бошлаб араб графикаси асосида савод ўргандилар-ку! Жуда қадимий ёзуви ва бу ёзув асосида келажак авлодлари учун ўз турмуш тарзлари, руҳий ҳолатлари ҳақида бизларга мерос қолдирган туркий халқлардан энг илдизлиси бўлган ўзбек халқи «саводсиз экан»ми? Саводсиз халқда ўз ёзуви — битиги бўлмаслиги мумкин. Ахир, халқимиз, туркий халқлар учун умуман ёзув қарийб бўлган, ўша V—X асрларда фаолият кўрсатган «Ўрхун-Енисей» ёки «Сибирь ёзуви», ёки «Турк-рун» ёзувлари номи билан аталган ёзувга эга халқ қандай қилиб саводсиз бўлсин!

Ёки саводли деб мағрур айтганимиз, эндиликда «Ўзбекистонда саводсизлик тўла тугатилди, халқ ёппасига саводхон бўлди», деган ҳайқириқ асосидаги «ҳақиқий саводсизлигимизни» тушунсинми, Эргаш Жуманбулбул ўғли ёзишни билмаган, аммо олимларни лол қолдирган олим, шоир эди...

Энди савол туғилади: қандай қилиб халқимиз «инқилобгача ёппасига хат-саводсиз» бўлсин? Жаҳон илмий ва амалий тафаккурида алоҳида товланиб турувчи Фаробий, Беруний, Хоразмий, Ибн Сино, Ат-Термизий, А. Навоий, Бобур каби чексиз ва тенгсиз олимларни яратиб берган халқимиз «хат-саводсиз» бўлиши мумкин эмас! Бу муаммога илмий ва педагогик аниқлик киритиш бизнинг бўйнимизда.

Ахир, ўйлаб кўринг, яхшилар ўз китобларида эски маълумот бўлса-да, шундай ёзганлар: «1914 йилда ҳозирги Ўзбекистон территориясида жами 160 мактаб бўлиб, буларда атиги 17.300 бола ўқир эди» (Э. К. Қодиров, «Ўзбекистон ССЖда 30 йил ичида халқ маорифи», Тошкент, 1954, 2-бет). Бироқ бу даврда Ўзбекистон халқининг умумий сони 3 миллион 785 мингни ташкил этарди. Булар араб ва уйғур графикаси асосидаги ўзбек миллий ёзуви тартиби воситасида хат-саводли бўлганлар, келажак авлодга шу имло орқали бой мерос инъом этганлар-ку! Ёки, бу эски типдаги ўрганилган савод диний характерда товланганлигидан ҳозирги замон «саводхонлари» учун «саводсизлик» туюлармикин!..

Шу ўринда айтмоқчи бўлганим жуда муҳим масаладир. У ҳам бўлса эски ўзбек мактабларида араб имлоси орқали хат-савод чиқариб катта қалбга эга бўлган, бетакрор талант эгаси, ўткир зеҳн соҳиблари фаолиятига тўғри ёндашиш ва ҳалол баҳо беришди. Очиқ, айтиш керакки, улар маданият ва маърифатда соғлом фикр эгалари, тўғрисўз бўлганликлари учун ҳам туҳматдан қурбон бўлдилар; хато иш қилган тақдирларида баъзи хўрлик, зўрлик, адолатсизлик каби камситиш ва куч ишлатишлар, кўпроқ зиндон ва бадарға қилиш, калтаклатиш сингари воситалар билангина жазоланарди.

Инқилоб ўлкамизга қуллик зулмидан озодлик, эркин меҳнат ҳадя этди, буни унутмаймиз. Ҳозирги доридомон юришларимиз шу инқилоб меваси. Лекин ҳамма жамиятда бўлгани каби социалистик жамиятимизда ҳам узоқ йиллар илдиз отиб келган адолатсизлик бегуноҳ кишиларни йўқотиш каби қотилликлардан нега кўз юмамиз?..

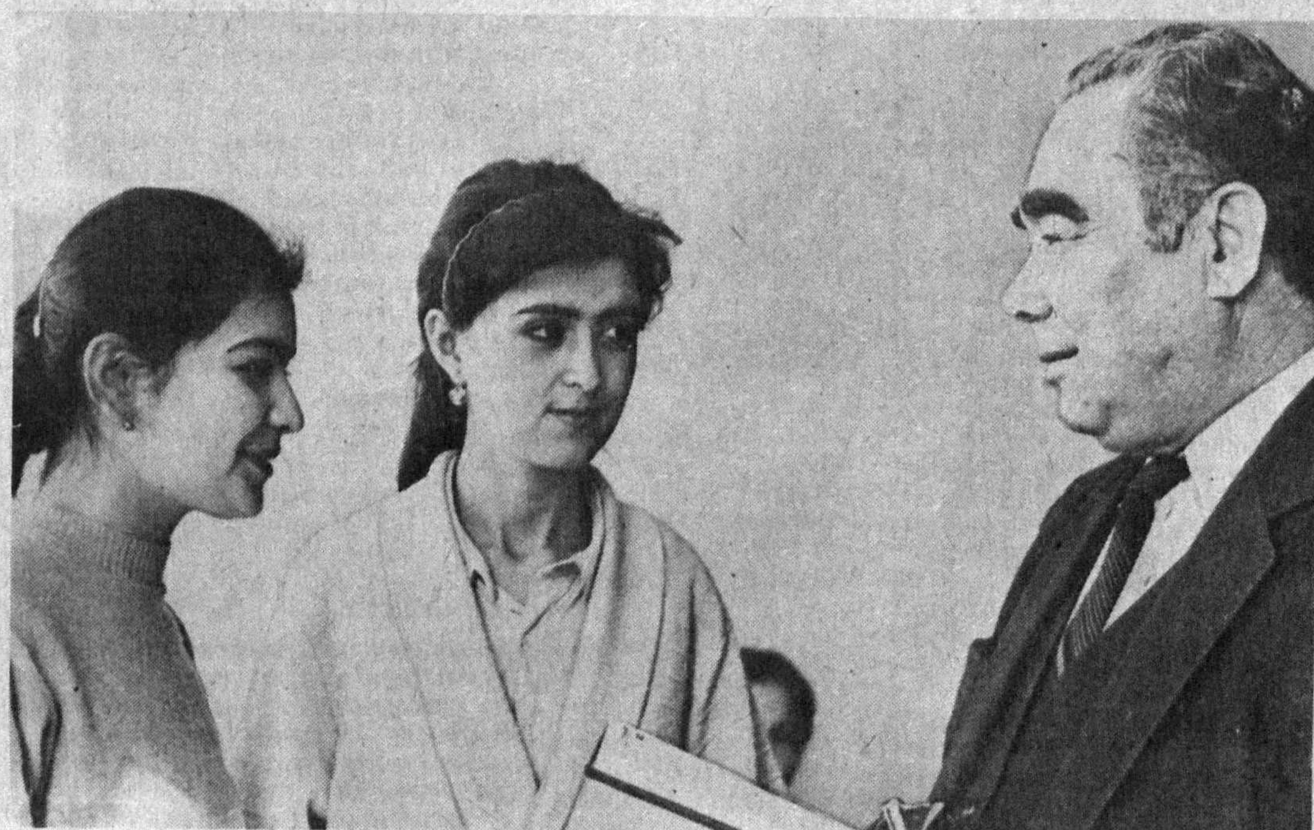
Эссиз-эссиз, армони ичида кетган 30-йиллар зиёлилари! Илм-фан, маданият ва яратувчиликнинг бетакрор кашшофлари, зиёлиларнинг маршаллари!..

Ҳужжатларнинг кўрсатишича, халқимиз инқилобгача «ёппасига саводсиз» эмас, балки 30 фоиз саводли бўлган. Бу рақамнинг 21 фоизи ёзиш-чизишни аъло эгаллаган олиму, фузало, қолганлари ёзувни ўртамиёна билган, лекин ўткир дидли ижодкор, яратувчи — олимлар, шоирлар, бахшилар, фольклорчилар, ҳунармандлар ва ҳоказолар бўлганлар.

Бу алломаларнинг бизга қолдирган асарлари, обидаларидан жаҳон илм аҳли ҳам баҳраманд бўлмоқда. Қандай қилиб халқимиз саводсиз бўлсин, баъзи сўз ва атамаларимиз, одатларимиз силсиласида номақбулликлар — «эскилик сарқити» янглиғ олачипорлик руҳи бўлсин?

Ўзни ёмонласанг, ўзгани меҳри кетишини унутмайлик.

Ҳайдарали УЗОҚОВ,
филология фанлари номзоди, доцент.

Нурмамат ака Қобуловни Хоразмда кўп, чилик яхши танийди. Айниқса, педагогика олий билимгоҳи талабалари орасида адабиётни севгувчи, қадрловчиларни айтмайсизми! «Ёш адабиётчилар» тўгараги машғулотларини интиқиб кутадилар. Ҳар бир машғулот жонли, баҳс ва мунозараларга бой бўлади. Тўғриси ёшлигида шеър ё ҳикоя машқ қилмаганлар кам топилади. Тўгаракнинг 36 нафар фаол аъзоси бор. Бирови кечагина қоралаган илк машқини ҳатто яқин дўстларига ҳам кўрсатмай ийманибгина Нурмамат аканинг қўлига тутқазади. У киши эса бошловчи ижодкорни ранжитмайди.

СУРАТДА: Н. Қобулов тўгарак аъзолари Н. Мадраҳимова ҳамда Н. Абдуллаевалар билан машғулот олдидан маслаҳатлашяпти.

Ж. БОБОРАҲМАТ суратга олган.

Хориждан хабарлар

ПРАГА. (ТАСС мухбири Анатолий Шаповалов). 17 ноябрь куни АҚШ Президенти Жорж Бушнинг ЧСФРга келиши Чехословакия учун мукофотдир. ЧСФР Президенти Вацлав Гавел ҳар ҳафтада радио орқали сўзлайдиган ўз нутқида шундай деб таъкидлади. Бушнинг Германияда бир неча соат бўлишини ҳисобга олмаганда, шу йил кузда Амриқо Президенти Оврўпога келиб ташриф буюрадиган ягона давлат ЧСФР бўлишини таъкидлади. Унинг ташрифи мамлакатда «Бахмал» инқилоб амалга оширилган куннинг бир йиллигига тўғри келади.

Бушнинг нутқи (у ҳар қалай Чехословакия парламентида сўзласа керак) Европадаги энг муҳим муаммоларга бағишланади.

В. Гавелнинг таъкидлашича, Буш «мамлакатимиз тарихи бошланган» Вацлав майдонида Чехословакия жамоатчилиги ҳузурида ҳам нутқ сўзлаш истагини билдирди.

БЕРЛИН. (ТАСС мухбири Константин Саввин). Ҳуқуқшунослар ядро қуролига қарши халқаро уюшмаси (Иалана)нинг коллоквиуми Берлинда «Берлин декларацияси: ядро билан қўрқитишсиз турмуш» ҳужжатини қабул қилиш билан ўз ишини туғаллади. Декларацияда оммавий қирғин қуролини яратиш, шундай қуролга эга бўлиш ва уни қўллаш ҳуқуққа зид эканлиги таъкидланади. ИАЛАНА бунда ядро қуролларини тайёрловчи, режалаштирувчи, улардан фойдаланувчи ёки шундай қуролларни тарқатувчи шахслар жаҳонга ва инсониятга қарши жиноят содир этишлари ҳамда бунинг учун жавобгарликка тортилишлари лозимлигидан келиб чиқиб шундай қарор қабул қилди.

Уч кунлик учрашувда 15 мамлакатдан, шу жумладан ССЖИ, АҚШ, Япония, ОФЖ, Голландиядан келган ҳуқуқшунос олимлар, судьялар, адвокатлар, прокурорлар, сиёсатшунослар иштирок этишди.

ЛУАНДА. (ТАСС мухбирлари Александр Корзун ва Юрий Ларичев). Ангола ҳукумати АҚШ маъмурияти билан Пентагонни жумҳуриятдаги тинчликни барқарорлаштириш жараёнига нисбатан совуқ урушнинг барҳам топиши билан ифодаланадиган ҳозирги халқаро вазият воқелигига жавоб берадиган амалий мавқени эгаллашга даъват этди. Ангола халқ жумҳурияти мустақилликни қўлга киритганига яқинда 15 йил тўлиши муносабати билан Луандада тарқатилган ҳукумат мурожаатномасида ҳозир, Ангола халқ жумҳурияти кўп партияли демократия ва бозор иқтисодиёти томон кетаётган бир пайтда Қўшма Штатлар унинг мустақиллигини тан олса, бу ўз вақтида қилинган иш бўлур эди, деб таъкидланади.

(ТАСС).

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг!

ХИЗР БОБОНИ КЎРГАНМИСИЗ?

Узоқ қариндошимиз дардини ёриб қолди. Унинг айтишича, Грузияда хизмат бурчини ўтаётган ўғли 3-4 бола билан армиядан қочиб кетган. Уйга ҳам келмабди. Қариндошимиз ўғли хизмат қилаётган қисмга бориб келибди. У ҳеч қаерда йўқ эмиш. Орадан ташвишли 1,5 ой ўтиб кетса ҳамки, ундан ном-нишон йўқ эди. Шунда беихтиёр башоратчиларга боришни маслаҳат бердик. Чиқмаган жондан умид-да. Башоратчи Шоҳида Нишонхўжаева унинг Тошкентда эканлигини, хавотир олмаслигини айтибди. Отаси башоратчига боланинг кўнглига меҳр солишини, уйда ота-онаси, ёру-дўстлари зор-интизор бўлиб кутишаётганини тайинлабди. Башоратчи қўлидан келганича ёрдам беражагини айтгач, ота хотиржам қишлоққа қайтиб кетди. Орадан 10 кунча ўтгач бола ўз оёғи билан уйига кириб борибди.

Пойтахтдаги «Билим» жамиятида «Сирли олам» ойномаси жамоаси, экстрасенс башоратчи ҳамда ғайри оддий кучга қодир бўлган кишиларнинг муштарийлар билан бўлиб ўтган учрашувида ушбу воқеани эсладим. Уларга нисбатан меҳрим, ишончим ошди.

...Ҳар бир киши ҳаётда 7 марта эркак ва 7 марта аёл бўлиб дунёга келади.

...Сиз биринчи марта XIV асрда Амриқо қиролининг қизи бўлиб яшагансиз. Кейин Қўқонда XVII асрда хоннинг энг муҳим ишлар бўйича маслаҳатчиси (эркак) бўлгансиз. Ҳозир эса 3-марта ҳаёт кечирмоқдасиз.

...Инсон ўлмайди, у мангу яшайди. У вафот этди, дейиш ножоиз. У қайтиш бўлади. Чунки у яна ҳаётга, ёруғ дунёга келади. Энди бошқа бир киши бўлиб, албатта. Ҳеч ўйлаб кўрганмисиз, баъзида нотаниш жойларга бориб қолсангиз ҳам, назарингизда бу ерлар Сизга танишга ўхшаб туюлаверади. Гўё шу ерда аввал ҳам бўлгандексиз.

...Хизр бобо халқ орасида поклик, яхшилик, эзгулик тимсоли бўлиб келган. Унга дуч келган киши ҳеч қачон кам бўлган эмас.

...Амриқода ҳозир киши танасидан Руҳни ажратиб олиш борасида тажрибалар олиб борилмоқда.

...Қиблага оёқ узатиб бўлмайди... Нега таҳорат қилинади?

— Ҳар бир кишининг ўз Одами бўлади, — дейди башоратчи Гулчеҳра Самадова. — Ҳатто уйнинг, ҳовлининг ҳам. Билсангиз, одамлар уйнинг илони бор, дейишади. Менда ҳам бор улар. Одамларим кўп. Улар ҳар бир миллатдан. Асосан, мен Одамларимга таянаман. Улар билан сирли алоқалар боғлайман.

Гулчеҳра опада бу ҳислат қўққисдан пайдо бўлгани йўқ. Ўзининг нималарга қодир эканлигини бу аёл аввал бошда билмасди ҳам.

— Бошим касалдан чиқмасди, — дейди у гапида давом этиб. — 14 йил сурункасига дард мени безовта қилди. Бунга қандай чидаганлигимга ўзим ҳам ҳайрон қоламан.

Операциядан сўнг, хонада ўй суриб ётгандим. Шунда бехосдан, деворда калла пайдо бўлди. У менга: «Ҳозир пастда бир воқеа содир бўлади. Лекин сен қўрқма» деди. Ростдан ҳам, сал туриб кўчада бир қизни машина уриб юборди. Одамларимдан қиз ва унинг оиласи ҳақида маълумот сўрадим. «Қизнинг эрта-индин тўйи бўлиши керак. Бундан бир неча йил бурун худди шу ерда унинг акаси ҳам жароҳат олиб, ҳаётдан кўз юмган. Қиз 20-25 кундан сўнг, оламдан ўтади».

Мен касалхонада ишловчи аёллардан сўраб-суриштирдим.

— Қизнинг уйида қурий бошлаган нок дарахти борми?

— Бор.

— Дарахт тагига «иссиқ-совуқ» қилинган. Уни тезда олиб ташлаш керак. Йўқса, оиладагиларнинг қолганларига ҳам таъсир қилиши мумкин.

Мусулмонлар ҳамиша ёмон кўздан асралишнинг пайида бўлишлари керак. Ўзларини «ўқитиб туриш»лари шарт. Тумор, седана, қўйнинг кўзи турли бало-қазолардан асрайди.

Яқин орада Сан-Францискога кучли офат ёғилади. Чунки уларнинг гуноҳи ошиб-тошиб кетди.

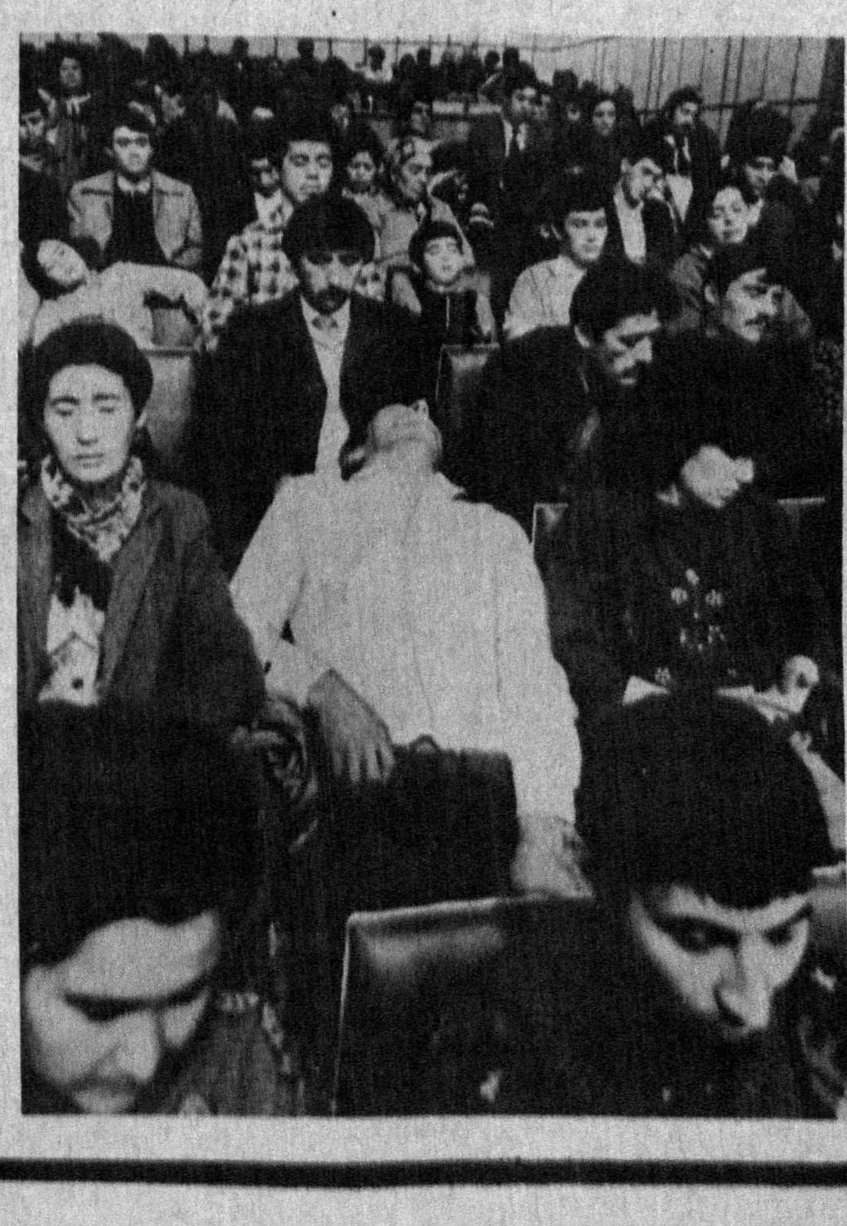
Муштарийлар билан мулоқотда «Сирли олам» ойномаси бош муҳаррири Ҳожиакбар Шайхов, бўлим мудири Мурод Хидир, башоратчи Гулчеҳра Самадова, ойнома таҳрир ҳайъати аъзоси, филология фанлари доктори, профессор Малик Муродов, филология фанлари номзоди Тўхтасин Каримбердиев, Голландия — ССЖИ «Ромакс—Шарюсуп» фирмаси президенти, физика фанлари номзоди Рустам Шоюсупов, экстрасенс муолажачи Абдурафиқ Ғофуров, фазовий мулоқотчилар Мунира ва Маъмура Дадажонова ҳамда ойноманинг бошқа ходимлари иштирок этдилар.

Муҳаммад АМИН.

СУРАТЛАРДА: «Сирли олам» ва муштарийлар мулоқотидан лавҳалар.

МУАЛЛИФ суратга олган.

НОМЛАРИ ЎЗГАРТИРИЛДИ

ПХЕНЬЯН. КХДЖдаги олтмишта олий ўқув юртининг номи бутунлай ўзгартирилди. Жумҳурият Марказий халқ қўмитасининг бу ерда эълон қилинган фармонида шундай тадбир кўрилгани тўғрисида хабар қилинди. Энди Корея шимолидаги катта илмгоҳлар КХДЖ Президенти Ким Ир Сеннинг ҳаёти ва инқилобий фаолияти билан, Корея Меҳнат партиясининг тарихи билан у ёки бу даражада боғлиқ номлар билан аталади.

Чунончи, Пхеньян дорилмуаллимини «буюк доҳий» укасининг номи билан Ким Чхоль Чу номли дорилмуаллимин деб аталади, Хамген-Намдо вилоятидаги биринчи дорилмуаллиминга эса унинг амакиси — инқилобчи Ким Хем Гвон номи берилади. Бошқа олий ўқув юртлари японларга қарши курашчиларнинг, ватанпарварларнинг, КХДЖдаги инқилобий-тарихий ва жанговар ёдгорлик жойлар номи билан аталади, Хитой чегараси яқинидаги Синийжу шаҳрида жойлашган қишлоқ хўжалиги илмгоҳи эса оддийгина «Манпхун» («Бой ҳосил») илмгоҳи деб аталади.

Энди Шимолий Кореядаги олий ўқув юртларининг номлари асосан киши номлари билан аталадиган Жанубий Корея дорилфунунларини эслатмоқда.

(ТАСС).

ХЕЛЬСИНКИДА ФАН ВА МАДАНИЯТ

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС мухбири Аркадий Присяжний). Ҳокимият ва ижодкор инсон — бугун ниҳоясига етган Совет Иттифоқи ва Финляндия фани ҳамда маданияти кунларининг асосий мавзуси шундай эди. Ёзувчилар, кино, театр арбоблари, таниқли иқтисодчилар, экологлар ва социологлар беш кун мобайнида ҳозирги даврнинг долзарб муаммоларини, икки мамлакат муносабатларининг ривожини муҳокама қилдилар.

Қайта қуриш йилларида мамлакатингизда иттифоқ ва жумҳуриятларнинг ҳукуматларига кўпгина маҳоратли артистлар, мусиқачилар, ёзувчилар, олимлар аъзо бўлиб киришди ва бизни, учрашувда қатнашаётган финларни ана шу кишилар ўзлари учун янги шароитда қандай ҳис этаётганликлари жуда қизиқтирарди, деди СИТА мухбири билан суҳбатда ташкилот қўмитасининг раиси Марья Ярвел хоним, Қайта қуриш санъат сеҳри катта сиёсий кучга эга эканини ва ижодкор инсон жамият учун туб бурилиш даврида унинг муаммоларидан четда тура олмаслигини яна бир бор тасдиқлади.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

КИМ КЎП ВИДЕО КЎРАДИ!

● ФАЙНЭНШЛ ТАЙМС» рўзномасининг хабарига кўра, Япония — ер юзидаги энг «видеолашган» мамлакатдир... Бу ерда ҳар 100 оилага 116 та видеомагнитафон тўғри келади. Иккинчи ўринда — АҚШ (81 та), учинчи ўринда эса Ғарбий Европа (49 та видеомагнитафон) туради. Ғарбий Европа мамлакатлари ўртасида Буюк Британия биринчи ўринда. Бу ерда ҳар 100 оилага 72 та видеомагнитафон тўғри келаркан. Ундан кейин Швейцария (64 та), ОФЖ (60 та), Нидерландия (57 та) туради. Ушбу рўйҳатнинг охиридан Италия (27 та) билан Португалия (23 та) ўрин олган!

ЭНГ КЕКСА КИШИ

● САУДИЯ АРАБИСТОНИ подшоҳлигида Саид бин Ғозиб исмли кекса бир шайх топилди. Унинг айтишича, ёши 148 да! Шундай қари бўлишига қарамай, жуда бардам ва ақли расо Ғозиб бобо журналистларга шундай деди: «Мен ҳар куни деярли 10 километр йўлни пиёда босиб ўтаман. Кун бўйи нон, асал ва сув истеъмол қиламан холос». Лекин, кейинги йилларда бобонинг хотираси бироз ёмонлашган — у ўзининг 149 нафар фарзанди, невараси, чевараси ва эвараларининг баъзи-бирлари исмини унутиб қўймоқда. Бироқ, қария «Указ» рўзномаси мухбирига ёшлик йилларини, подшоҳ Абдул Азизнинг ҳарбий юришларида қатнашганини тенгқурлари билан қўшни қабилаларга ҳужум қилганини мириқиб сўзлаб берди.

ОТТИНИНГ ҲАЗИЛИ

● ЙОХАННЕС Б У Р Г шаҳри фуқароси Петер Маклин бир неча йилдан бери Отти лақабли гапирувчи тўтиқуш боқади. Бу қуш 100 га яқин сўзни, ҳатто баъзи бир гапларни ҳам билади. Шуниси ажабланарлики, Отти худди одамлар овозига ўхшаб гапиради. Бир куни уй эгасининг рафиқаси Юлия овқат тайёрлаётганида, бошқа хонадан 8 ёшли ўғлининг «Ойижон, қорним жуда очиб кетди!» деганини эшитиб қолади. Юлия овоз келган хонага кирса, у ерда ўғли йўқ эди. Маълум бўлишича, тўтиқуш овқат сўраган экан.

Муҳаррир Жаббор РАЗЗОҚОВ.

Ўзбекистон ССЖда ўтказилган 1990 йилги ёшлар пул-буюм лотереяси ютуқлар тиражининг

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Тираж 1990 йил 2—3 ноябрь кунлари Тошкент шаҳрида бўлиб ўтди.

Тиражда лотереянинг 10 разрядига жаъми миқдори 8.000.000 сўмлик 3.290 та буюм ва 21.260 та пул ютуқлари ўйналди.

Тираж лотереянинг бир разрядига ўтказилди. Жадвалда кўрсатилган барча ютуқлар 10 та разряддаги тегишли серия ва номерлардаги лотерея билетлари бўйича берилади. Масалан, жадвалда билет номери 070 серия номери 009197 бўлган лотерея билети «Волга ГАЗ—24» автомашинасини ютганлиги кўрсатилган. Бу, худди шу ютуқ барча разрядлардаги серия ва билет номерлари юқоридагидай бўлган лотерея билетларига ҳам чиққанлигини билдиради. Бошқа буюм ва пул ютуқлари ҳам шу тартибда ўйналади.

Серия ва билет номерлари қуйидагича бўлган лотерея билетларига ютуқлар чиқди:

серия номерлари	билет номерлари	Буюм ютуғининг номи ёки пул ютуғининг миқдори	Буюм ютуғининг сўмлардаги пул қиймати
000021	197	«Подольск» тикув машинаси	285-00
000079	224	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
000088	019	«Восход—3М» мотоцикли	480—00
000105	199	5000 сўм пул ютуғи	—
000106	172	Электр миксер	38—00
000115	091	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
000190	220	1000 сўм пул ютуғи	—
000261	082	«Жигули ВАЗ—2108» автомашинаси	8500—00
000307	185	«Снежинка» холодильниги	310—00
000322	179	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
000340	093	100 сўм пул ютуғи	—
000348	245	«Урал» мотоцикли	1862—00
000377	231	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
000398	099	1000 сўм пул ютуғи	—
000402	192	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
000438	074	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
000442	097	«Россия-211» магнитофони	344—00
000449	048	«Запорожец—968» автомашинаси	4000—00
000472	075	500 сўм пул ютуғи	—
000486	105	250 сўм пул ютуғи	—
000523	139	200 сўм пул ютуғи	—
000552	029	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
000553	185	2500 сўм пул ютуғи	—
000554	242	«Подольск» тикув машинаси	285—00
000627	122	5000 сўм пул ютуғи	—
000730	153	5000 сўм пул ютуғи	—
000756	184	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
000774	222	100 сўм пул ютуғи	—
000831	119	«Снежинка» холодильниги	310—00
000908	065	«Илеть—102» магнитофони	670—00
000920	222	50 сўм пул ютуғи	—
000927	141	«Россия—211» магнитофони	344—00
000932	126	«Восход—3М» мотоцикли	480—00
000934	118	«Эликон—35С» фотоаппарати	90—00
000962	245	2000 сўм пул ютуғи	—
000973	188	Электр миксер	38—00
000977	123	«Эликон—35С» фотоаппарати	90—00
001007	174	«Подольск» тикув машинаси	285—00
001019	103	«Жигули ВАЗ—2108» автомашинаси	8500—00
001020	218	5000 сўм пул ютуғи	—
001055	208	«Восход—3М» мотоцикли	480—00
001069	102	«Москвич—412» автомашинаси	7500—00
001092	107	Электр миксер	38—00
001160	052	250 сўм пул ютуғи	—
001175	120	300 сўм пул ютуғи	—
001185	200	2000 сўм пул ютуғи	—
001205	059	«Жигули ВАЗ—2109» автомашинаси	9000—00
001207	147	«Запорожец—968» автомашинаси	4000—00
001235	117	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
001297	074	«Восход—3М» мотоцикли	480—00
001333	034	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
001357	022	«Снежинка» холодильниги	310—00
001364	027	«Темп Ц-280» телевизори	755—00
001388	189	2500 сўм пул ютуғи	—
001398	240	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
001429	074	2000 сўм пул ютуғи	—
001458	013	500 сўм пул ютуғи	—
001469	052	2000 сўм пул ютуғи	—
001498	223	«Снежинка» холодильниги	310—00
001508	218	«Подольск» тикув машинаси	285—00
001519	103	«Подольск» тикув машинаси	285—00
001559	218	300 сўм пул ютуғи	—
001598	104	«Россия—211» магнитофони	344—00
001602	080	Электр шарбатсиққич	25-00
001611	079	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
001641	149	2500 сўм пул ютуғи	—
001674	154	3000 сўм пул ютуғи	—
001679	066	«Жигули ВАЗ —2108» автомашинаси	8500—00
001702	182	«Темп Ц—280» телевизори	755—00
001761	156	1000 сўм пул ютуғи	—
001788	230	«Жигули ВАЗ—21063» автомашинаси	9000—00
001824	127	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
001825	125	Электр миксер	38—00
001841	220	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
001845	090	«Москвич—412» автомашинаси	7500—00
001846	225	«Рекорд Ц-280» телевизори	720—00
001861	152	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
001876	109	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
001887	113	100 сўм пул ютуғи	—
001891	056	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
001893	164	«Темп Ц-280» телевизори	755—00
001896	019	«Подольск» тикув машинаси	285—00
001963	076	«Запорожец—968» автомашинаси	4000—00
001969	125	10000 сўм пул ютуғи	—
001981	059	«Урал» мотоцикли	1862—00
002018	142	«Рекорд Ц—280» телевизори	720—00
002022	1-250	10 сўм пул ютуғи	—
002065	243	500 сўм пул ютуғи	—
002132	201	«Эликон—35С» фотоаппарати	90—00
002143	190	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
002152	141	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
002153	030	«Жигули ВАЗ—2105» автомашинаси	8300—00
002187	103	«Подольск» тикув машинаси	285—00
002220	241	50 сўм пул ютуғи	—
002234	184	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
002255	159	300 сўм пул ютуғи	—
002256	141	«Москвич—412» автомашинаси	7500—00
002302	045	«Илеть—102» магнитофони	670—00
002341	211	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
002360	111	250 сўм пул ютуғи	—
002369	095	«Москвич—412» автомашинаси	7500—00
002372	140	5000 сўм пул ютуғи	—
002378	035	«Рекорд Ц-280» телевизори	720—00
002404	072	Электр миксер	38—00
002421	079	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
002435	245	«Снежинка» холодильниги	310—00
002451	234	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
002485	156	50 сўм пул ютуғи	—
002487	157	Электр шарбатсиққич	25—00
002493	059	«Подольск» тикув машинаси	285—00
002561	168	Электр шарбатсиққич	25—00
002574	190	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
002611	106	10000 сўм пул ютуғи	—
002654	001	«Россия—211» магнитофон	344—00
002693	080	Электр миксер	38—00
002697	223	«Подольск» тикув машинаси	285—00
002698	057	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
002719	120	«Жигули ВАЗ—21063» автомашинаси	9000—00
002730	175	«Жигули» ВАЗ—21063» автомашинаси	9000—00
002749	193	«Снежинка» холодильниги	310—00
002760	119	«Рекорд Ц-280» телевизори	720-00
002793	153	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
002819	175	«Жигули ВАЗ—2109» автомашинаси	9000—00
002820	121	2000 сўм пул ютуғи	—
002879	052	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
002886	220	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
002946	159	200 сўм пул ютуғи	—
002967	125	200 сўм пул ютуғи	—
003029	161	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
003038	217	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
003079	147	«Жигули ВАЗ—2105» автомашинаси	8300—00
003100	245	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
003107	241	Электр миксер	38—00
003111	218	250 сўм пул ютуғи	—
003145	197	«Илеть—102» магнитофони	670—00
003147	153	5000 сўм пул ютуғи	—
003153	108	100 сўм пул ютуғи	—
003180	085	«Темп Ц—280» телевизори	755—00
003210	228	«Снежинка» холодильниги	310—00
003250	135	500 сўм пул ютуғи	—
003266	165	3000 сўм пул ютуғи	—
003336	243	«Подольск» тикув машинаси	285—00
003348	027	«Жигули ВАЗ—21063» автомашинаси	9 000—00
003438	076	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
003448	047	250 сўм пул ютуғи	—
003453	158	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
003461	082	500 сўм пул ютуғи	—
003492	208	«Темп Ц—280» телевизори	755—00
003527	201	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
003534	089	«Илеть—102» магнитофони	670—00
003593	219	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
003627	037	«Жигули ВАЗ—2105» автомашинаси	8300—00
003638	199	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
003662	074	1000 сўм пул ютуғи	—
003672	088	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
003703	061	Электр шарбатсиққич	25—00
003706	017	3000 сўм пул ютуғи	—
003709	086	2000 сўм пул ютуғи	—
003732	071	«Россия—211» магнитофони	344—00
003749	209	«Гиочел» яхлитгичи	245—00
003772	225	«Снежинка» холодильниги	310—00
003777	124	Электр шарбатсиққич	25—00
003781	021	«Урал» мотоцикли	1862—00
003794	191	«Рекорд Ц—280» телевизори	720—00
003823	091	«Подольск» тикув машинаси	285—00
003836	060	300 сўм пул ютуғи	—
003923	127	250 сўм пул ютуғи	—
003960	080	Электр шарбатсиққич	25—00
003974	186	«Подольск» тикув машинаси	285—00
003993	249	«Эликон—35 С» фотоаппарати	90—00
004212	163	«Рекорд Ц—280» телевизори	720—00
004299	007	«Снежинка» холодильниги	310—00
004343	200	«Темп Ц-280» телевизори	755—00
004347	195	«Снежинка» холодильниги»	310—00
004354	046	10000 сўм пул ютуғи	—
004386	180	«Подольск» тикув машинаси	285—00
004425	241	«Рекорд Ц-280» телевизори	720—00
004438	1-250	25 сўм пул ютуғи	—
004477	165	Германияга саёҳат йўлланмаси	200—00
004503	157	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
004511	112	«Снежинка» холодильниги	310—00
004522	121	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
004525	112	«Ракета» электр чангютгич	50-00
004536	233	10000 сўм пул ютуғи	—
004540	235	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
004583	214	1000 сўм пул ютуғи	—
004676	060	1000 сўм пул ютуғи	—
004715	163	Электр миксер	38-00
004780	024	Электр шарбатсиққич	25-00
004785	088	«Темп Ц—280» телевизори	755-00
004797	083	2500 сўм пул ютуғи	—
004808	182	«Рекорд Ц—280» телевизори	720-00
004813	036	5000 сўм пул ютуғи	—
004837	044	5000 сўм пул ютуғи	—
004848	213	«Гиочел» яхлатгичи	245-00
004892	181	«Жигули ВАЗ—21063» автомашинаси	9000-00
004949	1-250	25 сўм пул ютуғи	—
005121	113	«Рекорд Ц—280» телевизори	720-00
005185	248	Электр шарбатсиққич	25-00
005204	186	3000 сўм пул ютуғи	—
005216	044	Болгарияга саёҳат йўлланмаси	200-00
005258	249	«Гиочел» яхлатгич	245-00
005288	201	Электр шарбатсиққич	25-00
005290	035	«Гиочел» яхлатгич	245-00
005301	093	«Подольск» тикув машинаси	285-00
005334	027	Электр шарбатсиққич	25-00
005371	143	Электр шарбатсиққич	25-00
005395	199	2000 сўм пул ютуғи	—
005398	173	10000 сўм пул ютуғи	—
005435	130	«Ракета» электр чангютгичи	50-00
005443	138	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76-00
005467	061	«Гиочел» яхлатгич	245-00
005515	024	«Россия-211» магнитофон	344-00
005547	040	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76-00
005589	224	«Илеть—102» магнитофон	670-00
005635	178	Электр миксер	38-00
005645	052	«Жигули ВАЗ—2105» автомашинаси	8300-00
005654	059	«Снежинка» холодильниги	310-00
005660	239	«Снежинка» холодильниги	310-00
005679	197	100 сўм пул ютуғи	—
005684	011	«Жигули» ВАЗ—21063» автомашинаси	9000-00
005707	127	«Снежинка»» холодильниги	310-00
005712	089	«Гиочел» яхлатгич	245-00
005746	208	5000 сўм пул ютуғи	—
005861	202	«Жигули ВАЗ—2108» автомашинаси	8500-00
005900	222	«Гиочел» яхлатгич	245-00
005933	213	«Қирғизистон кир ювиш машинаси	76-00
005983	158	«Подольск» тикув машинаси	285-00
006001	067	5000 сўм пул ютуғи	—
006019	224	3000 сўм пул ютуғи	—
006023	111	«Урал» мотоцикли	1862-00
006045	083	«Эликон—35С» фотоаппарат	90-00
006071	172	5000 сўм пул ютуғи	—
006087	069	5000 сўм пул ютуғи	—
006089	219	«Россия—211» магнитофони	344-00
006119	092	«Россия—211» магнитофони	344-00
006182	224	«Гиочел» яхлатгич	245-00
006199	189	«Гиочел» яхлатгич	245-00
006203	207	«Ракета» электр чангютгичи	50-00
006205	076	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120-00
006247	149	«Подольск» тикув машинаси	285-00
006266	228	Электр миксер	38-00
006325	112	Электр шарбатсиққич	25-00
006422	165	50 сўм пул ютуғи	—
006436	219	300 сўм пул ютуғи	—
006458	057	«Гиочел» яхлатгич	245-00
006461	006	200 сўм пул ютуғи	—
006479	041	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120-00
006566	058	5000 сўм пул ютуғи	—
006589	079	«Подольск» тикув машинаси	285-00
006604	173	«Снежинка» холодильнигиси	310-00
006616	105	2500 сўм пул ютуғи	—
006672	202	200 сўм пул ютуғи	—
006678	007	10000 сўм пул ютуғи	—
006689	194	«Гиочел» яхлатгич	245-00
006695	072	5000 сўм пул ютуғи	—
006696	131	200 сўм пул ютуғи	—
006701	204	«Снежинка» холодильниги	310-00
006794	203	«Темп Ц—280» телевизори	755-0
006795	214	«Подольск» тикув машинаси	285-00
006822	197	«Жигули ВАЗ—2105» автомашинаси	8300-00
006830	1-250	25 сўм пул ютуғи	—
006854	084	Электр шарбатсиққич	25-00
006860	198	Электр миксер	38-00
006922	1—250	10 сўм пул ютуғи	—
006929	229	«Гиочел» яхлатгич	245-00
006964	130	50 сўм пул ютуғи	—
006974	166	3000 сўм пул ютуғи	—
006990	086	Электр шарбатсиққич	25-00
007002	068	«Восход—3М» мотоцикли	480-00
007054	132	«Жигули ВАЗ—2108» автомашинаси	8500-00
007130	079	Электр шарбатсиққич	25-00
007140	041	«Урал» мотоцикли	1862-00
007154	081	10000 сўм пул ютуғи	—
007179	090	«Эликон—35С» фотоаппарат	90-00
007209	183	«Урал» мотоцикли	1862-00
007219	181	Электр миксер	38-00
007352	057	«Илеть—102» магнитофони	670-00
007430	176	«Жигули ВАЗ 2109» автомашинаси	9000-00
007448	117	1000 сўм пул ютуғи	—
007473	123	5000 сўм пул ютуғи	—
007491	076	«Темп Ц—280» телевизори	755-00
007544	115	2500 сўм пул ютуғи	—
007556	189	200 сўм пул ютуғи	—
007574	070	100 сўм пул ютуғи	—
007649	158	Чехословакияга саёҳат йўлланмаси	200-00
007650	157	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76-00
007651	215	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120-00
007687	245	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76-00
007725	163	Руминияга саёҳат йўлланмаси	200-00
007727	092	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76-00
007774	149	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120-00
007791	188	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76-000
007793	076	«Запорожец—958» автомашинаси	4000-00
007832	124	«Гиочел» яхлатгичи	245-00
007841	116	2500 сўм пул ютуғи	—
007851	057	Электр шарбатсиққич	25-00
007869	166	«Подольск» тикув машинаси	285-00
007876	068	Болгария саёҳат йўлланмаси	200-00
007898	127	50 сўм пул ютуғи	—
007928	129	5000 сўм пул ютуғи	—
007929	004	«Жигули ВАЗ—2109» автомашинаси	9000-00
007973	068	Электр шарбатсиққич	25-00
008012	047	«Гиочел» яхлатгичи	245-00
008127	212	«Подольск» тикув машинаси	285-00
008174	181	«Ракета» электр чангютгичи	50-00
008187	036	«Гиочел» яхлатгичи	245-00
008269	126	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76-00
008285	010	«Ракета» электр чангютгичи	50-00
008309	193	300 сўм пул ютуғи	—
008319	245	«Урал» мотоцикли	1862-00
008392	033	10000 сўм пул ютуғи	—
008415	081	«Подольск» тикув машинаси	285-00
008420	209	«Москвич—412» автомашинаси	7500-00
008422	016	Электр миксер	38-00
008427	061	«Гиочел» яхлатгичи	245-00
008464	193	3000 сўм пул ютуғи	—
008472	013	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120-00
008493	1-250	25 сўм пул ютуғи	—
008501	021	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
008507	031	Электр миксер	38—00
008538	061	«Жигули ВАЗ-2109» автомашинаси	9000—00
008582	217	«Подольск» тикув машинаси	285—00
008622	017	Электр миксер	38—00
008634	174	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
008666	020	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
008722	156	«Қирғизистон» бир ювиш машинаси	76—00
008740	085	«Урал» мотоцикли	1862—00
008783	014	300 сўм пул ютуғи	—
008837	205	2500 сўм пул ютуғи	—
008848	141	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
008894	203	200 сўм пул ютуғи	—
008932	156	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
008949	174	Польша саёҳат йўлланмаси	200—00
008980	068	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
009004	122	«Снежинка» холодильниги	310—00
009062	034	«Восход-3М» мотоцикли	480—00
009063	017	«Рекорд Ц-280» телевизори	720—00
009070	116	«Киргизия» кир ювиш машинаси	76—00
009083	130	200 сўм пул ютуғи	—
009097	023	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
009107	113	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
009112	193	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
009116	143	2500 сўм пул ютуғи	—
009117	038	Электр шарбатсиққич	25—00
009168	022	5000 сўм пул ютуғи	—
009175	026	10000 сўм пул ютуғи	—
009197	070	«Волга ГАЗ-2410» автомашинаси	16400—00
009200	027	«Эликон-35С» фотоаппарат	90—00
009219	216	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
009252	017	2000 сўм пул ютуғи	—
009266	209	«Жигули ВАЗ-2105» автомашинаси	8300—00
009315	055	Электр шарбатсиққич	25—00
009387	229	250 сўм пул ютуғи	—
009467	154	2000 сўм пул ютуғи	—
009497	073	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
009547	044	«Илеть-102» магнитофон	670—00
009550	026	«Восход-3М» мотоцикли	480—00
009551	109	Электр шарбатсиққич	25—00
009584	218	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
009634	153	«Снежинка» холодильниги	310—00
009674	1-250	10 сўм пул ютуғи	—
009682	249	«Эликон-35С» фотоаппарат	90—00
009718	216	Германияга саёҳат йўлланмаси	200—00
009759	202	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	8500—00
009766	155	Электр миксер	38—00
009775	206	500 сўм пул ютуғи	—
009797	215	«Ракета» электр чангютгич	50—00
009856	004	«Гиочел» яхлатгич	245—00
009860	221	50 сўм пул ютуғи	—
009926	111	Электр миксер	38—00
009931	181	«Москвич-412» автомашинаси	7500—00
009990	077	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	8500—00
010023	207	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
010050	232	2500 сўм пул ютуғи	—
010055	236	100 сўм пул ютуғи	—
010056	054	«Илеть-102» магнитофон	670—00
010067	119	2000 сўм пул ютуғи	—
010071	142	«Запорожец-968» автомашинаси	4000—00
010098	025	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
010107	230	«Подольск» тикув машинаси	285—00
010117	108	Польша саёҳат йўлланмаси	200—00
010123	053	«Подольск» тикув машинаси	285—00
010124	057	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
010128	106	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
010130	248	Электр миксер	38—00
010140	008	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
010165	016	«Ракета» электр чангютгич	50—00
010207	213	«Урал» мотоцикли	1862—00
010212	093	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	8500—00
010222	032	Электр миксер	38—00
010225	084	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
010231	155	«Подольск» тикув машинаси	285—00
010310	072	«Россия-211» магнитофон	344—00
010320	110	200 сўм пул ютуғи	—
010391	003	1000 сўм пул ютуғи	—
010464	045	«Москвич-412» автомашинаси	7500—00
010512	066	Руминияга саёҳат йўлланмаси	200—00
010526	181	250 сўм пул ютуғи	—
010614	085	250 сўм пул ютуғи	—
010785	239	5000 сўм пул ютуғи	—
010813	228	«Подольск» тикув машинаси	285—00
010829	096	«Подольск» тикув машинаси	285—00
010837	135	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00
010872	099	«Жигули ВАЗ-2109» автомашинаси	9000—00
010885	155	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
010900	190	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
010923	020	5000 сўм пул ютуғи	—
010949	077	«Запорожец-968» автомашинаси	4000—00
011028	198	«Темп Ц-280» телевизори	755—00
011029	030	«Снежинка» холодильниги	310—00
011068	200	«Россия-211» магнитофони	344—00
011071	204	300 сўм пул ютуғи	—
011130	190	5000 сўм пул ютуғи	—
011186	041	300 сўм пул ютуғи	—
011189	145	«Илеть-102» магнитофони	670—00
011193	231	50 сўм пул ютуғи	—
011210	156	«Восход-3М» мотоцикли	480—00
011294	231	«Подольск» тикув машинаси	285—00
011299	146	«Эликон-35С» фотоаппарат	90—00
011303	199	100 сўм пул ютуғи	—
011330	084	1000 сўм пул ютуғи	—
011339	179	Подольск тикув машинаси	285—00
011364	048	1000 сўм пул ютуғи	—
011509	050	«Запорожец-968» автомашинаси	4000—00
011538	231	«Гиочел» яхлатгич	245—00
011633	139	«Урал» мотоцикли	1862—00
011709	189	100 сўм пул ютуғи	—
011731	003	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
011732	236	100 сўм пул ютуғи	—
011764	059	«Жигули ВАЗ—21063 автомашинаси	9000—00
011777	114	«Эликон-35С» фотоаппарат	90—00
011783	245	«Жигули ВАЗ-2109» автомашинаси	9000—00
011799	105	«Жигули ВАЗ-2109» автомашинаси	9000—00
011809	192	3000 сўм пул ютуғи	—
011870	100	50 сўм пул ютуғи	—
011928	144	Электр миксери	38—00
011942	190	«Запорожец-968» автомашинаси	4000—00
011952	045	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
011957	182	«Снежинка» холодильниги	310—00
012001	169	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
012075	038	«Восход—3 М» мотоцикл	480—00
012091	089	10000 сўм пул ютуғи	—
012104	047	«Жигули» ВАЗ-21063 автомашинаси	9000—00
012142	179	«Москвич-412» автомашинаси	7500—00
012219	073	«Ракета» электр чангютгичи	50—00
012222	225	500 сўм пул ютуғи	—
012229	018	«Подольск» тикув машинаси	285—00
012231	181	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
012256	223	50 сўм пул ютуғи	—
012270	200	Чехословакия саёҳат йўлланмаси	200—00
012485	037	3000 сўм пул ютуғи	—
012494	024	500 сўм пул ютуғи	—
012504	006	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
012513	012	«Гиочел» яхлатгичи	245—00
012529	1-250	10 сўм пул ютуғи	—
012542	024	«Қирғизистон» кир ювиш машинаси	76—00
012612	170	3000 сўм пул ютуғи	—
012624	163	«Жигули ВАЗ-2105» автомашинаси	8300—00
012648	003	«Восход-3М» мотоцикли	480—00
012659	208	«Илеть-102» магнитофони	670—00
012711	215	«Жигули ВАЗ-2105» автомашинаси	8300—00
012782	212	Ёшлар сайёҳлик марказига саёҳат йўлланмаси	120—00

ЮТУҚЛАРНИ ОЛИШ ТАРТИБИ:

1. Буюм ютуғи чиққан лотерея билетининг эгаси ўз ҳоҳишига кўра буюм ютуғининг қийматини нақд пул билан олиши мумкин.

2. «Волга ГАЗ-2410», «Жигули-ВАЗ 21063, 2109, 2108, 2105», «Запорожец-968» автомашиналари, «Урал» мотоцикллари, «Подольск» тикув машинаси, «Гиочел» яхлатгичи, электр шарбатсиққич, электр миксер каби буюм ютуқлари ССЖИ Жамғармалар банки Ўзбекистон жумҳурият банкининг фармойишига, кўрсатмасига мувофиқ, «Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент базаси томонидан берилади.

3. Шунингдек ССЖИнинг жумҳуриятлар, вилоятлар ва бошқа шаҳарлардаги жамғармалар банки бўлимлари ҳам Ўзбекистон ССЖ ёшлар пул-буюм лотереяси билетлари бўйича қиймати 1100 сўмгача бўлган буюм ютуқлари ўрнига пул тўлаши мумкин. Бу жамғарма банклари орқали буюм ютуқлари, шунингдек, қиймати 1100 сўмдан ортиқ бўлган пул ютуқлари ҳам талаб қилиб олиниши мумкин.

4. Лотерея билетлари тўлаш учун кечи билан 1991 йил 30 июнгача тақдим этилиши зарур. Шу муҳлатдан кейин лотерея билетлари тўлаш учун қабул қилинмайди.

5. Ўзбекистон ССЖнинг барча шаҳарларидаги жамғармалар банкларининг бўлимларида бошқа иттифоқдош жумҳуриятларда ўтказиладиган лотереяларнинг ютуқлар тиражларини текшириш ва лотерея билетлари бўйича ютуқлар тўлашни амалга оширадилар. Мазкур жадвал расмий ҳужжат бўлиб, газетанинг навбатдаги сони чиққанидан сўнг бу жадвал асосида буюм ютуқлари ва пул ютуқлари тўланади.

Эслатма: Пул-буюм лотереяси бўйича буюм ютуғи сифатида берилиши керак бўлган айрим моллар ишлаб чиқаришдан олиб ташланган бўлса, бундай моллар бошқа маркалардаги шунга ўхшаш моллар билан айирбошланади. Бунда, буюм ютуғининг қиймати лотерея шартларида кўрсатилганидан кам бўлса, лотерея билетининг эгасига нархлар орасидаги тафовут тўланади.

Бу молларнинг чакана нархлари ўзгарган тақдирда бундай буюм ютуқлари янги жорий нархлар кучга кирган вақтдан бошлаб янги нархларда берилади.

Бундай ҳолларда нархлардаги тафовут тўланмайди.

«Жигули» автомашинасининг модификацияси ўзгарган тақдирда ютуқ эгаси томонидан нархлардаги тафовут тўланмаган ҳолда ютуқлар шу маркали бошқа модификациялар билан алмаштирилади.

Агар ютуқ чиққан лотерея билетининг эгаси ютуқ қийматини нақд пул билан олишни истаса, унга лотерея шартларига биноан ютуқ қиймати тўланади.

ТИРАЖ КОМИССИЯСИНИНГ РАИСИ —
халқ депутатлари Киров ноҳияси Кенгаши ижроия комитети раисининг ўринбосари
М. Н. УСМОНОВ.

ТИРАЖ КОМИССИЯСИНИНГ МАСЪУЛ КОТИБИ —
А. М. ҲАЙДАРОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси.
Д. — 28610.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12